MIDWEST
INTER-LIBRARY
CENTER
CHICAGO

ORAS

Vis dar karšta ir tvanku. Temperatūra apie 90 laipsnių. Saulė teka 5:16, leidžiasi 8:29.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

Midwest Inter. Library Center 5721 Cottage Grove Ave

VOL. XLI Kaina 5c Gr., Antradienis, Birželio-June 22 d., 1954 m. Price 5c No. 146

CIGARETES KELIA PLAUCIU VEZIO PAVOJU

JT SAUGUMO TARYBA REIKALAUJA NEREMTI GVATEMALOS SUKILĖLIŲ

Sovietai vetavo nutarimą perduoti konfliktą spręsti Amerikos respublikų organizacijai

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryba, susirinkusi sekmadienio vakarą, reikalaujant Gvatemalos prokomunistinei vyriausybei, į specialų posėdį, paragino visus JT narius susilaikyti nuo bet kurios paramos, reiškiančios kraujo praliejimą Gvatemaloj.

Gvatemalos vyriausybė ypač kaltina Hondurą ir Nikaragua. Šios dvi Vidurio Amerikos respublikos leido susitelkti ir susiorganizuoti Gvatemalos antikomunistiniams pabėgėliams į karinius junginius ir pradėti pereitą penktadienį invaziją į Gvatemalą, siekiant nuversti prezidento Arbenzo Guzmano valdžią. Abi šios respublikos yra Jungtinių Tautų nariai. Jei jos paklus Saugumo Tarybos nutarimui, jos turi tuojau nutraukti teikiamą paramą Gvatemalos sukilėliams — pabėgėliams. Prezidentas Arbenz visiškai pagrįstai sako, kad Saugumo Tarybos nutarimas reiškia jo moralinį laimėjimą ir rodo, kad "teisybė jo pusėj".

Pastangos izoliuoti sovietus

JAV atstovas H. C. Lodge įspėjo sovietus nesimaišyti į Amerikos žemyno reikalus. Sovietų atstovas vetavo Saugumo Tarybos nutarimą perleisti Gvatemalos konfliktą Amerikos respublikų organizacijai, į kurią įeina 20 Pietų — Vidurio Amerikos respublikų, ir pačios Jungtinės Valstybės. Šitas reikalavimas sovietam yra pavėluotas 10 metų. Organizuojant Jungtines Tautas, sovietams buvo suteikta nuolatinio nario vieta Saugumo Taryboj, kuri gali svarstyti taikos ir karo klausimus bet kurioje vietoje pasaulyje, neišskiriant ir Amerikos žemyno. Sovietai reikalauja, kad pati Saugumo Taryba ištirtų konfliktą ir jį nuslopintų.

Kaltinimai Jungtinėms Valstybėms

Prezidento Arbenzo vyriausybė kaltina ne tik Hondurą ir Nikaragua, bet ir Jungtines Valstybes antikomunistinės revoliucijos kurstymu Gvatemaloj. Amerikos vaisių kompanija (US Fruit Co.) padėjusi pagrindus šiai revoliucijai prieš teisėtą vyriausybę, sako Gvatemalos atstovas. Jis tvirtino, kad JAV lakūnai dalyvavę Gvatemalos sostinės ir kitų miestų bombardavime. Sovietų atstovas Cerapin dar nuo savęs pridėjo, kad minėtoj bilijoninėj vaisių kompanijoj akcininkais yra nemaža JAV senatorių ir Valstybės departamento pareigūnų. Ir kai Gvatemalos vyriausybė išdrįsusi pajudinti Fruit Co. nuosavybes, ir jos dalį plantacijų išdalinti bežemiams, Amerikos biznieriai prądėję kurstyti revoliuciją prieš prez. Arbenz, sako Cerapin, Gvatemalas "gynėjas".

Vokiečiai pritarė JAV

BONA. — Vokietijos vyriausybė sutiko su JAV prašymu leisti patikrinti jūrose vokiečių prekinius laivus, ar jie negabena ginklų į Gvatemalą. Prieš neklusnius pirklius kovos ir pati Vokietija ir nesipriešins, kad tą patį darytų ir Amerika.

IŠ VISO PASAULIO

US Fruit Co. nusileido

GVATEMALOS MIESTAS. — Tarpininkaujant ūkio ministeriui Robert Fanjul, tarp US Fruit Co. ir unijų konfederacijos atstovo Manuel Oellecer pasirašyta nauja darbo sutartis bananų ir kanapių plantacijų darbininkams. JAV vaisių kompanija sutiko 4,000 darbininkų pakelti atlyginimą iki 15%, pastatyti geresnius barakus ir mokėti senatvės pensijas. Streikas užtruko 23 dienas ir paralyžavo kompanijos darbus Atlanto pajūrio plantacijose.

JAV pagalba Tailandui

RANGŪNAS, Burma. — Žiniomis iš Tailando, vyriausybė netrukus pasiųs į Jungt. Valstybes savo karinę delegaciją susitarti su Washingtonu dėl didesnės karinės paramos ir armijos apmokymo. JAV karinė misija jau dabar sėkmingai darbuojasi šiame antikomunistiniame krašte ir suorganizavo moderišką 50,00 vyrų armiją.

Darbiečiai nevieningi dėl EDC

LONDONAS. — V. Vokietijos apginklavimas gali privesti prie naujo pasaulinio karo, įrodinėjo darbo partijos debatuose E. Bevan ir Hugh Dalton. Pastarasis priklauso nuosaikiesiems socialistams, kurie gali lengviau nuteikti visą partiją prieš Europos Gynybos Bendruomenės (EDC) planą, negu radikalusis Bevanas.

Karaliai žiūri Hamletą

KOPENHAGA, Danija.— Anglų teatralai suvaidino pačioje Kronborno pilyje Hamleto tragediją, kurios pasižiūrėti atvyko Danijos ir Švedijos karaliai su karalienėmis. Hamleto vaidintojas Richard Burton, vaidinimui pasibaigus, padėkojo karaliams už atsilankymą.

Pabėgo Tito lakūnas

TRIESTAS. — Vienas Jugoslavijos lakūnas nusileido vienmotoriniu lėktuvu prie pat amerikiečių kareivinių Opicianoj ir paprašė okupacinės vyresnybės, kad jam suteiktų politinio pabėgėlio teises.

Kalinių maištas

LANSING, Kas. — Grupė kalinių bandė pabėgti iš Kansas kalėjimo, pasidirbę patys peilius ir net revolverius.

Išsiveržę į prieškambarį, jie pagrobė priedangai 8 žmones, atvykusius aplankyti kalinių. Bet čia jie susidūrė su sargybiniais. Vieną sargybinį kaliniai nušovė, du kalinius ir vieną moterį, pasiimtą priedangai, sužeidė.

LONDONAS. — Peipingo radijo pranešimu, komunistinėj Kinijoj neseniai baigti pirmieji gyventojų surašinėjimai ir nustatyta, kad šiandien Kinija turi daugiau kaip 600,000,000 gyventojų.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

Guatemala sostinėje valdžios kariuomenė patruliuoja gatves, kad valdžios priešai negalėtų suruošti demonstracijas.

Brolių Dulles uždaviniai Gvatemaloj

Valstybės sekretorius nelinkęs maišytis į kitų vidaus reikalus; CIA direktorius manąs kitaip

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės sekretorius John F. Dulles nėra linkęs klausytis apie revoliucijų kurstymą komunistų kraštuose, pav. Gvatemaloj. Bet jo brolis Allen Dulles, Centrinės žvalgybos įstaigos (CIA) direktorius yra šioj srity judresnis, komentuoja N. Y. Times korespondentas James Reston.

Anot Reston, John Foster retai kada įsimaišo į kitų šalių vidaus reikalus, užtat jo brolis Allen yra daugiau veiklesnis.

Dėmesys Gvatemalai

CIA direktorius Allen Dulles jau seniai seka įvykius Gvatemaloj, rašo James Reston. Ne kas kitas, kaip jo bendradarbiai susekė lenkų valdomame Stetyno uoste švedų laivą, besikraunantį čekų gamybos ginklų Gvatemalos vyriausybei. A. Dulles agentai sekė šio laivo vingiuotą kelią iš vieno uosto į kitą, kol jis išmetė inkarą Puertos Barrios uoste, Gvatemalos rytiniuose pakraščiuose.

CIA tiki revoliucija

James Reston tvirtina, kad CIA direktorius Allen Dulles tiki, jog antikomunistai emigrantai, pradėję savo žygį iš Honduro ir Salvadoro — Nikaraguos į Gvatemalą, nuvers prezidento Arbenz valdžią. Tikėjimas esąs paremtas žiniomis apie Gvatemalos armijos nepasitenkinimą ir numatomą jos skilimą, kai tik prasidės kautynių veiksmai su artėjančiais sukilėlių daliniais.

John Foster problemos

Bet ir tuo atveju antrojo Dulles (Valstybės sekretoriaus) rūpesčiai dėl Gvatemalos nebus pasibaigę. Visos Pietų Amerikos bėdos gludi masių skurde, nepaprastoj ūkinėj nelygybėj tarp kapitalo savininkų ir darbininkų bei valstiečių.

Po savo liūdnų patyrimų Indokinijos politikoj sekretorius Dulles yra linkęs persvarstyti JAV užsienio politiką tokiuose skurdžiuose kraštuose, kaip Pietų Amerikos. John Foster Dulles įsitikinimu, ateinančios kartos didieji politiniai mūšiai kaip tik vyks vargo, socialinės nelygybės paliestuose kraštuose. Gvatemalos įvykiai primena kad Lotynų Amerika yra vienas iš šių būsimų ilgų kovų laukų, kuris teiks JAV nemažiau bėdų, kaip ir Azijos bei Afrikos "kolonialinės" tautos.

Vėliausios Žinios

Imigracijos Departamentas nutarė deportuoti Leoną Prūseiką.

— Australų bėgikas John Landy sumušė Helsinky nuostabų anglų bėgiko Bennister bėgimo rekordą. John Landy prabėgo mylią per 3 min. ir 58 sek. Goger Bannister rekordas, pasiektas tik pereitą mėnesį, buvo 3 min. ir 59.4 sek.

— Gvatemalos sukilėliai, įsiveržę iš Honduro į Gvatemalos teritoriją, sudaro revoliucinę valdžią, vadovaujamą pulkininko Carlos Armas.

—Prancūzų naujasis premieras ir užsienio reikalų ministeris, pasitaręs su pravažiuojančiais namo anglų ir JAV delegacijų vadais Edenu ir W. B. Smith, nutarė atidėti savo kelionę į Genevą tęsti derybas su komunistais dėl taikos Indokinijoj.

— Prez. Eisenhoweris pakvietė abiejų partijų vadus Kongrese išklausyti trečiadienį pasekretoriaus Walter Bedell Smitho pranešimą apie Genevos konferencijos nepasisekimus.

— Iš Riversides Kalifornijoj išskrido 3 bombonešiai, B-47 tipo, ilgiausiai kelionei be nusileidimo — į Japoniją.

— Iš Kopenhagos pranešama, kad šią vasarą atvyks iš Maskvos 6 Maskvos studentai susipažinti su Danijos gyvenimu.

— Indokinijoj prancūzų tankai ir artilerija, lėktuvams padedant, išmušė Vietmintho partizanus iš 8 vietovių Hanoi — Tonkino srity.

— Tautinės Kinijos vyriausybė uždraudė įplaukti į jos uostus bet kurių tautybių prekiniams laivams, kurie gabena prekes komunistinei Kinijai.

— Liberijos ministeris pirmininkas atvyko į Turkiją svarbiems pasitarimams dėl Viduriniu Rytų karinės sąjungos prieš komunistus.

— Amerikos orinio susisiekimo linijos sulaikė savo lėktuvus nuo skridimo į Gvatemalą.

Kaukazo valstybių nepriklausomybė

Prieš 36 metus Gruzija, Armenija ir Azerbaidžanas, kurios šiuo metu sudaro sovietinį Užkaukazį, pasiskelbė nepriklausomomis valstybėmis.

Anksčiau, negu jas pavergė carinė Rusija, jos buvo ilgą laikv savarankiškos valstybės. 1918 m. nepriklausomybės deklaracija atitiko jų tautinius polėkius. Gruziją net pati Sovietų vyriausybė 1920 m. gegužės 7 d. sutartimi pripažino nepriklausoma. Deja, visų jų nepriklausomybė tebuvo trumpalaikė. Kai tik Leninas ir Trockis pasijuto pakankamai stiprūs, jie pasiuntė raudonąją armiją į Užkaukazį. Tuo būdu jos tapo tos armijos aukomis.

Sovietų dažni nusiskundimai dėl tų sričių nacionalizmo rodo, kad tos tautos ir dabar tebepuoselėja laisvės mintį ir viltis. Lengva suprasti, kad mahometoniškas Azerbaidžanas nėra patenkintas, kai Maskva atėmė iš jo Baku žibalą. Vienos seniausių krikščionių tautų — armėnai ir gruzinai — turi tokias pačias teises į valstybinį savarankiškumą, kaip ir rusai. Visi laisvės trokštantieji turi vilties, kad ateis laikas, kada šios tautos, kaip ir visi Sovietų Sąjungos pavergti kraštai neišskiriant ir daugumos rusų, galės laisvai apsispręsti dėl santvarkos ir lenktyniavimo su kitomis valstybėmis.

Adv. Jenkins norėtų McCarthy paramos

Dar nežinia, ar kandidatuos

WASHINGTONAS, D. C. — Iš McCarthy — Armijos bylos pagarsėjęs advokatas Ray Jenkins, Senato komiteto specialusis bylos tardytojas, gali būti respublikonų nominuotas į Tennessee valstybės kandidatus per ateinančius rinkimus į JAV Senatą.

Tuo atveju, jei jam reikėtų sutikti su savo kandidatūra, jis "būtų laimingas", kad senatorius McCarthy jį paremtų rinkiminėj kampanijoj.

Kitų manymu, sen. McCarthy parama bet kuriam kandidatui reikštų tik meškos patarnavimą.

—100 komunistų surengė Haifoj, Izraely, demonstracijas prieš prez. Eisenhowerio specialų ambasadorių Eric Johnston, atvykusį tartis su Izraelio vyriausyve dėl santykių su arabais pagerinimo.

RŪKORIAI MIRŠTANTYS ANKSČIAU, SAKOMA MOKSLININKŲ STUDIJOJE

Tarp 50-70 m. jų mirtingumas esąs 75% didesnis

SAN FRANCISCO. — Amerikos draugija kovai su vėžiu paskelbė seniai lauktus savo mokslininkų tyrinėjimus apie plaučių vėžio ir širdies ligų galimą sąryšį su cigarečių rūkymu.

Prasidėjusiame Amerikos gydytojų sąjungos suvažiavime šis pranešimas buvo vienas iš svarbiausių klausimų, kuris bus diskutuojamas ir toliau, bet jau drąsiai tvirtinant, kad padidėjęs rūkymas padidino ir vėžio ligą.

Tirti 50—70 metų žmonės

Amerikos vėžio draugijos studija apėmė tik vyrus, tarp 50—70 metų amžiaus, paliekant jaunesnio amžiaus žmonių tyrinėjimą ateičiai.

Be to buvo tyrinėta tik cigarečių žala, nes iš ankstyvesnių tyrinėjimų įsitikinta, kad cigarų ir pypkės rūkymas nėra toks pavojingas, kaip cigarečių. Duomenys paremti apklausinėjimais 187,766 sveikų vyrų tarp 50 ir 70 metų ir tyrinėjimų mirties priežasčių 4,854 vyrų, mirusių paskutinių 20 mėnesių laikotarpy.

Nerūkoriams žada ilgesnį gyvenimą

Šios studijos mokslininkai savo pranešime įspėja rūkorius, kad jų mirtingumas, sulaukus 50—70 metų, yra 75% didesnis, negu tų, kurie nerūko. Prie rūkorių priskaitoma tie, kurie rūko per dieną dėžutę cigarečių ar daugiau. Ir juo daugiau rūkoma, juo galimybės susilaukti vėlyvo amžiaus mažėja.

Vėžio draugijos mokslininkai Dr. Cuyler Hammond ir Dr. Daniel Horn prie savo pranešimo pastebėjo, kad jie buvo numatę pratęsti ilgiau studijas ir paskelbti studijų duomenis už metų kitų. Bet priėjus įsitikinimo, kad cigaretės iš tikrųjų kenkia širdžiai ir sukelia vėžio pavojų, jie pajuto pareigą aliarmuoti visuomenę anksčiau.

Nėra abejonės, kad šis įspėjimas žymiai sumažins cigarečių rūkymą. Jau ir nuo paskirų mokslininkų pranešimų šiais metais Amerikoj sumažėjo cigarečių suvartojimas 4.5%, pranešė kiek anksčiau žemės ūkio departamentas.

'Macartizmas' Maine valstybėje silpnas

Senatorė Smith vėl nuominuota

PORTLAND, Maine. — Respublikonų kandidatų varžybose į Senatą laimėjo senatorė Margaret Chase Smith, kurią izoliacionistai laiko per daug "internacionale".

Jos priešininkas Robert Jones skelbė, kad jis, jei bus išrinktas į Senatą, prisidėsiąs prie sen. McCarthy fronto. Mrs. Smith lengvai nugalėjo Jones. Ji jau 14 metų yra Kongrese, pirma Atstovų rūmuose, o dabar Senate.

Penkių amerikiečių dingimo smulkmenos

Juos pagrobė Vietmintho komunistų sargybiniai

SAIGONAS, Indokinija. — Prancūzų armijos atstovai tvirtina, kad dingę prieš savaitę 5 amerikiečiai aviacijos technikai pateko į vietinių komunistų sargybinių rankas.

Amerikiečiai nuvažiavo maudytis kiek atokiau savo bazės, nežinodami, kad aplinkinėse vietose jau yra įsigalėję komunistai. Juos suėmė, sukėlė į upinį laivą ir nusigabeno į Vietmintho armijos štabą.

Amerikiečiai buvo civiliai mechanikai, taisą prancūzams lėktuvus jų karinėse bazėse netoli komunistų valdomų sričių.

"Prekyba" žmonėm

GENEVA.— Komunistinė Kinija paaiškino JAV atstovams, kad iš 83 amerikiečių, užlaikytų Kinijoj, 15 yra mirę: 14 lakūnų ir vienas misionierius.

15 lakūnų esą laikomi kalėjime. Juos komunistai žada paleisti, jei Amerika išleistų kinų studentus, tartum Amerika juos neleistų išvažiuoti. Dar įtartiniau tai atrodo, kai JAV sutiko "išleisti" 15 kinų.

Nauji vaistai

SAN FRANCISCO.—Prasidėjusioj Amerikos Medikų Draugijos (AMA) konferencijoj bus parodyta daug naujų vaistų ir svarbiausia paskelbti specialistų tyrinėjimai apie plaučių vėžio sąryšį su rūkymu.

Tarp naujų vaistų minimi vaistai prieš žiaukčiojimą, prieš alkoholizmą, prieš aukštą kraujo spaudimą ir daug kitų ligų.

Partizanai išvadavo belaisvius

SAIGONAS, Indokinija. — Komunistų partizanams padedant, iš prancūzų belaisvių stovyklos išsilaužė 500 Vietmintho komunistų, paimtų į nelaisvę ankstyvesnėse kautynėse. Iš jų apie 100 žuvo kautynėse su prancūzų sargybiniais, o 400 išbėgiojo po džiungles, supančias stovyklų vietovę My Tho.

Sovetai rodo savo galybę

Parade dalyvavo 660 lėktuvų

MASKVA. — Pereitą sekmadienį Sovietų Sąjunga šventė aviacijos dieną ir ta proga Maskvoj suruošė milžinišką lėktuvų paradą.

Paradas buvo pats didžiausias visuose Kremliaus pasirodymuose su 660 lėktuvų, tarp kurių matėsi naujojo tipo sprausminiai naikintojai ir bombonešiai. Transportiniai lėktuvai vilko sklandytuvus ir gabeno ištisus dalinius parašiutininkų, kuriuos išmetė parašiutais į Tušimo aerodromo pakraščius. Dideli helikopteriai nusileido "į karo lauką" su patrankomis.

— Sovietų sargybiniai pagavo japonų žvejų kuterį ties Kunaširos salos pakraščiais. Japonai neva žvejoję sovietų teritorialiniuose vandenyse.

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

PASTABĖLĖS

— Šiemet suėjo 50 m. kaip Paryžiuje pradėjo eiti socialistų dienraštis "Humanite". Nuo 1904 iki 1911 m. dienraštis buvo leidžiamas socialistų būrelio. Pradedant 1911 m. "Humanite" virsta socialistų partijos dienraščiu. Dar tais laikais jis jau turėjo arti vieno milijono skaitytojų. Retas kuris kitas Prancūzijos dienraštis tada taip plačiai buvo skaitomas.

1920 m., rusų bolševikinės revoliucijos įtakoje, Prancūzijos socialistų partija skilo ir nuo tų metų gruodžio mėnesio "Humanite" redakcijoj įsigalėjo komunistai. Dabar tas dienraštis yra klusnus Maskvos komunistų imperialistams, jos remiamas ir jos agentų redaguojamas.

— Plačiai pasauly nuskambėjo, kad SSSR VRM kapitono Chochlovo agentai, du vokiečiai komunistai, buvo apginkluoti nepaprastu begarsiu ginklu. Tas ginklas visai panašus į papirosams dėti dėžutę. Jo kulkos, adatos pavidalo, buvo užnuodytos. Kai kas lakių svajonių pagautas tarė, kad tai esąs naujausias maskolių išradimas, ir tai esąs baisus ginklas. Pasirodo, kad ir čia tas "naujas" išradimas lygus visiems kitiems maskolių išradimas".

Dar 1938-39 m. Vokietijos Suhl miestelio viena dirbtuvė pradėjo gaminti ginklą apsiginti nuo užpuolikų. Tas ginklas buvo gaminamas visai panašus į papirosams dėti dėžutę. Jo kulkos — adatos buvo snaudulio lašais užnuodytos. Tokia kulka žmogaus gyvybei nebuvo pavojinga, bet "peršautasis" tuoj susmukdavo ir pradėdavo snausti.

Dabar maskoliai, tą ginklą "atradę", tiek jį "patobulino", kad jo šaunamas adatas užnuodijo stipriais nuodais. Tai ir visas naujasis tas maskolių išradimas... šaunąs netoliau kelių žingsnių.

— Prancūzijos iki šiol Indokinijoj vesta politika sudarė daug didelių ir įvairių šešėlių ir kartu suteikė progą komunistų perams ten patogiai įsikurti.

Vietnamas, Kambodija ir Laos jau iš seno siekė nepriklausomybės. Antrasis pasaulinis karas tuos jų siekimus sutrukdė, bet nenumarino, o tik dar labiau paryškino. Paryškino, nes Prancūzija nesugebėjo apginti tų kraštų laisvės prieš kitus, nors sakėsi, kad ji gina juos nuo svetimų: Indokinijį buvo japonų okupuota. Kai japonai karą prakišę iš ten išsikraustė, tai visų tų trijų kraštų gyventojai subruzdo įsikurti savas valstybes. Prancūzai kai ką žadėjo, kai ką davė, bet delsė. Kai kitos ir kitų valstybių kolonijos tapo nepriklausomomis valstybėmis, tai Prancūzija kitų įspėjama, sakėsi, kad tai esąs grynai Prancūzijos vidaus reikalas ir pagaliaus tos tautos dar nėra pribrendusios visiškam nepriklausomam gyvenimui. Tuo pačiu laiku komunistiniai perai pradėjo veistis, ypač gerą dirvą jie surado Vietname. Vietname buvo stipriausia prancūzai ūkiniai įsigalėję. Prancūzams čia teko tolydžio didinti kariuomenės įgulas, steigti naujas tvirtoves. Greitų laiku Prancūzijos įgulos pasiekė 213.000 gerai ginkluotų vyrų pavidale taip vadinamo svetimšalio legiono. Jį sudarė vokiečiai, lenkai, Afrikos prancūzų valdomos kolonijos juodieji, na ir kiek lietuvių, be to dar turėta taip vadinama vidaus policija, kuri siekė kelių dešimčių tūkstančių. Prancūzams pavyko taip pat sudaryti iš vietos gyventojų savą kariuomenę. Vietname tokios sudaryta iš 135 tūkstančių ginkluotų vyrų. 1952 m. pradžioje čia komunistų pajėgos susidėjo iš 70 tūkstančių. Kai Prancūzijos karinės pajėgos tolydžio menkėjo, o komunistų augo, augo, nes prancūzai vis delsė paskelbti Vietnamą esant nepriklausoma valstybe. Kai Prancūzijos turimos karinės pajėgos buvo prie sienos prispaustos, tai tik tada prasidėjo veik metus trūkusios derybos su Vietnamo atstovais dėl nepriklausomybės paskelbimo sąlygų...

Dar ir dabar Prancūzija vis dar skaito pusiau savo vidaus reikalu Indokinijos klausimą, bet derybas dėl taikos su komunistais pasistengė padėti greta Korėjos klausimo, tai yra į tas derybas įtraukti ir kitas valstybes, kurios dabar Genevoje posėdžiauja. Toje nemalonioje byloje vienintelis prancūzų "laimėjimas".

Ir... Prancūzijos apšauktų, kaipo "nesubrendusių" nepriklausomybei Indokinijos tautų atstovai Genevos konferencijoj daug blaiviau kalba ir protingiau ginasi komunistų, negu tai daro prancūzų tautos įgudusieji diplomatai. Ypač tvirtai, nepriklausomai ir protingai laikosi Vietnamo atstovai. Jie daug toliau pramato pasaulio raidos įvykius ir komunistų tikslus, negu Prancūzijos tūpčiojantieji politikai.

— Iš "Izvestijų" Nr. 88 str. "Vasaros sportas" matyti, kad SSSR sportininkams šią vasarą bus leista plačiau pasivažinėti užsieniuose ir ten žaisti su vietos įvairių šakų sportininkais. Bet, štai kaip žiūrima ir ko laukiama iš SSSR sportininkų. "Izvestija" rašo, kad SSSR komunistų partija ir vyriausybė nenuilstamai rūpinasi sportininkais juos aprūpindami įvairiomis materialėmis gėrybėmis ir kartu kultūros pareikalavimais komunistinėje dvasioje juos auklėdami, nes sportininkai yra pašaukti ginti socialistinius laimėjimus ir komunistinę kūrybą...

Iš čia jau seka kuriais tikslais užsienin bus siunčiamos SSSR įvairios sporto komandos.

Savo esme SSSR sportas yra valstybės tarnyboje. Tai nėra sporto mėgėjų darbas. SSSR sportas yra valdžios žinioje ir sportininkai kaipo profesionalai yra valdžios išlaikomi, tai yra gauna nuolatinius atlyginimus. Gi užsieniuose sportininkai profesionalai yra išskiriami iš sportininkų mėgėjų. Tarptautiniuose sporte rungtiniavimuose gali dalyvauti tik sporto mėgėjų komandos.

Bet gi, gal tik aukštos politikos sumetimais, SSSR sportininkai, nepaisant, kad jie visi profesionalai sportininkai, užsienuose įsileidžiami į sportininkų mėgėjų žaidynes. —a.

"Ne atskiri ir lygūs", bet lygūs ir kartu

JAV Vyriausias Teismas, istoriniu žygiu užbaigdamas segregaciją viešose mokyklose, atspindi Amerikos sąžinę. Teismas uždraudė rasinę nelygybę Amerikos viešose mokyklose, segregaciją negrų ir baltų mokinių.

Teismas, laikydamas, kad rasinė segregacija viešose mokyklose prieštarauja Konstitucijos 14 priedo "lygi protekcija pagal įstatymą", atmetė doktriną "atskiri, bet lygūs", kuri buvo priimta prieš 60 metų. Atskirti mokinius vienų metų ir kvalifikacijų pagimdo tokį žemesnės vertės kompleksą, kurį vėliau sunku atitaisyti.

Šis aukščiausio teismo sprendimas laikomas pačiu svarbiausiu negrų kovoj už lygias teises nuo vergijos panaikinimo.

Amerikos negras tiki į savo ateitį Amerikoje. Jis netikėjo į komunistų pažadus jį tučtuojau išlaisvinti. Tik apie 3,000 iš daugiau negu 15,000,000 negrų JA V-se kada nors buvo nariais komunistų partijos. Nepaisant visokių diskriminacijų ir neteisybių, kurias turėjo pergyventi, negras vis ieškojo pataisymo įstatymo keliu ir demokratiška sistema. Šis Teismo nusprendimas palaiko jo įsitikinimą.

Ims kiek laiko baigti segregaciją. Tas liečia apie 12 mil. mokinių 21 valstijose. Daug ko reikės pakeisti. Segregacijos uždraudimas sukels didelį pasipriešinimą kai kuriose vietose. Bet rimti žmonės visur pasiruošę užlaikyti šalies įstatymą ir baigti segregaciją.

Šis žygis ne tik svarbus čia Amerikoje, bet ir mūsų tarptautiniuose santykiuose. Amerikos prestižas yra menkas kai kuriose šalyse. Visoki kaltinimai daromi dėl diskriminacijos prieš negrus. Kremlius labai greitai išpučia šiuos visus kaltinimus. Nekaip gali galvoti apie Ameriką tos nebaltųjų tautos. Aukščiausio Teismo sprendimas yra puikus atsakymas tiems visiems kritikams. Yra puikus pabrėžimas Amerikos principo "lygybė visiems".

Apie segregaciją buvo galima sužinoti tik iš laikraščių, nes daugelyje vietų balti ir juodi mokiniai lankė tas pačias mokyklas. Bet segregacija turėjo būti visų rūpesčiu. Su jos panaikinimu galime didžiuotis tokiu gyvenimo būdu, kuris pripažįsta savo klaidas ir pataiso įstatymo keliu.

Žmonės, kurie rašo laiškus į užsienį, gali šią žinutę paskleisti pasauliui. Savo laiškuose draugams ir giminėms užsienyje, kada rašo apie įvairius gyvenimo įvykius, galėtų pabrėžti, kad tikrai svarbiausias įvykis šiame krašte yra panaikinimas segregacijos mūsų mokyklose; jog JAV aukščiausias teismas vienbalsiai nutarė, kad negrai ir baltieji vaikai gali lankyti tas pačias mokyklas; tas reiškia, kad neužilgo visi Amerikos vaikai, visur, nepaisant rasės, spalvos ir tikybos, lankys mokyklas kartu. Puikus laimėjimas negrams jų 90 m. kovoje prieš vergiją, dabar jie turi lygias teises dėl darbo, balsavimo, apšvietos, civilių teisių, etc.

Tokios mintys savo laiškuose draugams į užsienį gali priminti jiems, jog Amerika vis gyvena pagal principą, pareikštą savo Nepriklausomybės Deklaracijoj — "jog visi žmonės yra sutverti lygūs". **Common Council**

Wake Up! Sign Up! Look Up!
Join the
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

Sindikatas pristabdė savo veiklą

Praeitą šeštadienį policijos patruliai tikrino sindikato lošimų veiklą. Pasirodė, kad tik viena vietovė teveikė, būtent, Forest Lounge, 6540 Milwaukee. Policija patikrino 14 vietovių, kur buvo suareštuota 8 asmenys; kitose vietose areštuota dar 15 asmenų. Jie buvo kaltinami laiką gemblingo vietoves. Jie paskui buvo paleisti padėję po $100 užstato.

Pakrikštijo ežere

35 asmenys buvo pakrikštyti praeitą sekmadienį Michigano ežere, ties 31 gatve. Jie priklauso Sunrise babtistų bažnyčiai, 1142 Washburne Ave.

Krikštijimas ežere šios tikybos atstovų atliekamas kasmet.

Pirkite JAV taupymo bonus.

Įsteigta 1907
Mokame iki 4% Sutaupom
OAK SAVINGS & LOAN ASS'N.
Valstybės Priežiūroje
Pinigai padėti iki liepos 10-tos neša nuošimtį nuo liepos 1-mos.
1429 WEST 18th STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: CAnal 6-1640

TELEVIZIJOS
RADIJO APARATAI
ELEKTROS REIKMENYS
VĖDINTUVAI - VĖSINTUVAI
TV BEI RADIJO LEMPOS
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ SUTAISYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.
DAINA TELEVISION
sales-service
3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

FRANKS Live Bait and Sporting Goods
FISHING TACKLE OF ALL KINDS
Easy Credit — Terms
Minnows, Shiners, Gold Roaches, Worms, Night Crawlers, Crabs, Reelers, Soft Shells.
Coleman Lamps for Rent.
White Gas, Shot Gun Shells, etc.
Scott Atwater Outboard Motors
Get your Fishing and Hunting Licenses here.
226-28 W. North Ave.
OPEN DAY AND NIGHT

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

J. M. ROLL
DENGIA STOGUS IR ATLIEKA ĮVAIRIUS SKARDOS DARBUS.
Padarau vamzdžius, vandentekius ir nuotekas.
Taisau įvairiausios rūšies stogus. Darbo metu vėjo padaryti nuostoliai apmokami apdraudos.
APSKAIČIAVIMAI VELTUI
YArds 7-6345

NERVINĖ

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų. isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, nemigos, karščiavimų, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.
ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

FAIRBANKS-MORSE
Deep Well Water Systems
There's a model to meet your needs!
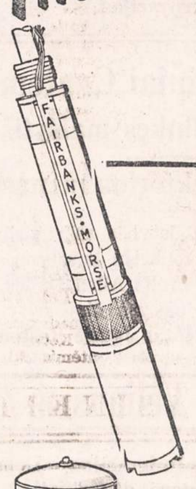

The NEW Submersible!
Only two years old, and a performance sensation already! *Motor* as well as pump operates under water. Pushes water up feed line. Uses only *one* length of pipe inside casing. Always primed. Water lubricated—water cooled. *Absolutely no pump noises* or vibration. Pressure tank can be put anywhere. If water recedes, just add another length of pipe. Uses no rods, shafts or jets. Delivers 420 g.p.h. at 60-foot depth; 720 g.p.h. at 300 ft.
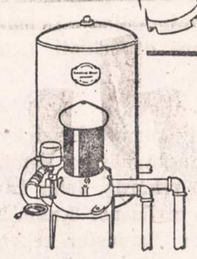
Deep Well Ejectors!
Best two-pipe water system. For depths to 120 ft. Eighteen models in line cover volume needs at depths to 120 feet. Only ONE moving part—located above ground, Motor rated for continuous duty. Impeller of non-corroding bronze; impeller shaft of stainless steel. Bearings on motor have sealed-in lubrication. May be installed over or away from well. Packaged units in models up to ½ hp. come ready to plug in and use.
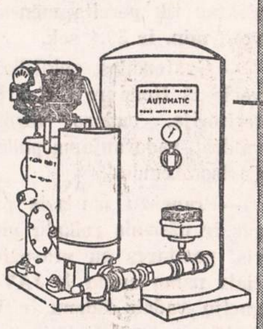

Deep Well Working Head!
Delivers up to 1600 g.p.h. Pumps efficiently at all depths to 600 ft. Steady flow of water assured. Costs less to operate. Has low maintenance cost. Available with windmill or engine hookups. Balances and divides work load for smoother, more economical performance. Pressure oil pump floods all working parts with oil. Uses smaller motor, less power.
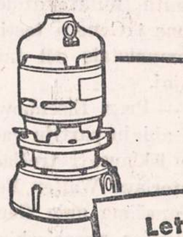
TWO Pumps in ONE!
Double impeller and cut-off valves permit you to use this pump for home service or *for irrigation*. For depths to 180 ft. As shallow well pump will deliver as much as 8000 g.p.h.!
Let us help you choose the right pump!
Installing a pump which is too large is as inefficient and expensive as installing one that is too small. Let us estimate your needs. We'll gladly come to your home or ranch. *Our estimating service is free!* Time payments.
B&M PLUMBING & HEATING SUPPLIES
5856-58 So. Ashland Avenue GRovehill 6-1204
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

DAVIS NURSING HOME
12600 S. WESTERN AVE. BLUE ISLAND, ILLINOIS
IDEALIŠKA APYLINKĖ SENIEMS ŽMONĖMS
Patarnavimas ištisas 24 valandas.
PUIKI VIETA — PRIEINAMOS KAINOS.
Platesnių informacijų telefonuokite:
FUlton 8-3529

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų $19.95 ir brangesnių.
IŠPARDAVIMAS

Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

TAUPYKITE ATEIČIAI. PASIDĖKITE TAUPOMUS PINIGUS Į CHICAGOS SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, KUR KIEKVIENA SANTAUPA PILNAI APDRAUSTA IKI $10,000 BY AN AGENCY OF THE U. S. GOVERNMENT
KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas. KUR tamsta pats gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.
KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal reikalavimą. KUR 30 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.
Taupykite šioj tvirtoj, lietuviškoj finansinėj įstaigoj MŪSŲ TURTAS YRA 12,500,000.00 DOLERIŲ. Dėl paskolų geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumis.
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION JOHN PAKEL, Prezidentas. 6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575
VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

Join the GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

Skaitykite "N-nas"

So. Boston, Mass.

Minėjome patys ir kitiems stengėmės priminti

Praeitą savaitę viso laisvojo pasaulio lietuviai savo mintis sukaupė prieš 13 metų šiurpiųjų birželio dienų prisiminimui ir tą progą išnaudojo, kaip kas pajėgė, ir kitus, nelietuvius supažindinti su komunistų kalinamos tėvynės kančiomis.

Darė, ką sumanė, ir Bostono lietuviai. Visų pirma čia veikiančios Baltic American draugijos, kurion yra susispietę visų trijų Pabaltijo tautų veikleisnieji žmonės, seniau ir nesenai čia apsigyvenę, rūpesčiu Massachusetts gubernatorius, birželio 15 d. paskelbė Pabaltijo laisvės diena. Jo proklamacija buvo paskelbta iš vienos didesnių Bostono radijo stoties ir ta proga duota trumpų informacijų apie Pabaltijo likimą. Iš kitos radijo stoties buvo duodamas estų, latvių ir lietuvių menininkų koncertas. Reik manyti, kad ir proklamaciją ir koncertą girdėjo ir daug ne pabaltiečių.

Šiomis dienomis Bostone dar ir dėl kitos priežasties daug kas išgirdo lietuvių vardą.

Miesto sode net dvi savaiti tęsės meno šventė, kurios vienas vakaras buvo pavestas liaudies šokiams. Tai buvo birželio 14 d. Lietuvius atstovavo Onos Ivaškienės šokėjų grupė. Dar dalyvavo latviai, lenkai, švedai ir Nauj. Anglijos šokėjai. Audėjėlę šokant solistė Daugelienė dainavo solo.

Man mūsiškė grupė labiausiai patiko, ypač įspūdingi mūsų tautiniai drabužiai. Atrodo, kad ir kelių tūkstančių žiūrovų minia gausiais plojimais taip vertino mūsų šokėjų pasirodymą. Juos stebino be abejonės, ir tas, kad viena šokėjų grupė buvo nedidelių vaikų, bet taip pat plojo ir vyresniajai grupei.

Birželio 13 d. Lietuvių Bendruomenės Bostono skyriaus pastangomis buvo surengtas turiningas anų baisiųjų trėmimų minėjimas. Jame kalbėti buvo pakviestas Vliko pirm. M. Krupavičius. Jo kalbos nekartosiu, nes, kiek matyti iš spaudos, ir čia jis pasakė beveik tą patį, ką buvo vakarykščiai kalbėjęs Chicagoje.

Minėjimo meninė dalis buvo tikrai graži, labai gerai pritaikinta šitam momentui. Ją išpildė jaunas, tėvų keliais pasišovęs eiti, Algimantas Gustaitis (deklamavo), nesididžiuojanti, paslaugi net iš gana tolokai atvykti, simpatingoji dainininkė St. Daugelienė, nesenai čia atvykęs iš Kolumbijos ir jau paskendęs darbe, žymus smuikininkas Iz. Vasyliūnas ir Bostono pažyba vyrų choras, kuriam vadovauja muz. Gaidelis. Minėjimas sutraukė daug šimtų bostoniečių. Aukų Vasario 16 gimnazijai ir vietos šeštadieninei mokyklai sudėjo $360. Į jį atsilankė net poros vietos amerikiečių laikraščių atstovai, pasikalbėjo su Vliko pirmininku ir nors trumpai savo laikraščiuose apie tai parašė.

Birželio 15 d. Vliko pirmininkas su vietos delegacija buvo priimtas gubernatoriaus Herterio archivyskupo Cushingo.

Jau minėtoji Pabaltijo amerikiečių draugija Bostono viešojo bibliotekoje surengė nedidelę knygų parodėlę, kurioje buvo išstatyta po kelias knygas estų, latvių, lietuvių ir anglų kalbomis, ir vienas kitas tautodailės pavyzdys. Kukli skirtoji parodėlei vieta, kukli ir parodėlė, bet vis dėlto ir ji prisidėjo mūsų vardui pagarsinti gerąja prasme.

Ir pagaliaus iš Brocktono čia atkeliama genocido paroda. Ji atidaroma Tautinės Sąjungos namuose (So. Bostone 484 E. 4th St.), liepos m. 3 d. 3 val. ir bus atidaryta iki liepos 12 d. Lietuviai, aišku, eis jos pažiūrėti, bet gal pavyks ją sudominti ir kitus, kurie šitų baisybių nėra matę.

J. Vanagas

Rockford, Ill.

Gegužinė ir ekskursija

Šių metų birželio mėn. 16 d. jau antrą mėnesinį susirinkimą turėjome naujame klube. Laukiame ir tikimės artimoje ateityje, kad mūsų susirinkimai bus įdomesni ir įvairesni, nes ir mūsų pirmininkė per paskutinį susirinkimą dar senamė pastate tai pažadėjo. Ir iš tikrųjų, visų lietuvių bendromis jėgomis pastatytas, dideliu triūsiu ir darbu įgytas šis didingas pastatas, kur erdvu ir švaru, turėtų vyrauti jauki ir lietuviška nuotaika. Ir tebūnie šis mūsų lietuviškas klubas tikra lietuviška kultūros šventovė. Tenebūnie pamiršta mūsų senolių šimtmečiais išpuoselėta graži lietuviška kalba.

Birželio mėn 27 d. "Val Hall" parke Rockfordo Lietuvių Kultūros Klubo Moterų skyriaus įvyks linksma ir įdomi metinė gegužinė. Ši Rock upės pakrantė rockfordiečių yra labai mėgiama vieta. Aukšti medžiai savo plačiomis šakomis suteikia malonų pavėsį. Gegužinėje gros graži muzika, šeimininkės pagamins skanių užkandžių, veiks turtingas bufetas.

Be to, dar bus duodamos dovanos tiems, kas jų užsitarnaus.

Bus tikrai vertingų dalykų, kuriuos dovanoja visos gerosios klubietės. Kiekvienam bus reta proga išbandyti savo laimę.

Liepos mėn. 24 d. įvyks mūsų metinė ekskursija į Wisconsin valstiją. Norinčios dalyvauti ekskursijoje jau iš anksto turi pranešti ir liepos mėn. pradžioje užsimokėti, kad būtų galima laiku užsisakyti autobusą.

Antaniną Koverienę ir vėl ištiko skaudi nelaimė. Bekrisdama nulaužė dešinę ranką, o kairė jau anksčiau paralyžuota, taip pat ir viena koja amputuota. Buvo paguldyta šv. Antano ligoninėj. Dabar yra pas savo dukterį. Nebeįtikėtina, kad taip daug skausmų gali žmogus pakelti. —*D. B.*

UNITED PRESS TELEPHOTO

Joanne Connelly Patino yra ieškoma visose Europos sostinėse. Iš Londono ji turėjo vykti į Romą, bet kažkur dingo. Jos vyras Jaime Ortiz Patino pranešė policijai apie savo žmonos dingimą. Patino yra Pietų Amerikos milijonierius.

Cicero

Meno parodos uždarymas

Praėjusį sekmadienį, birželio 20 d., Ciceroje buvo uždaryta J. Pautieniaus tapybos paroda, kuri vyko ryšium su spaudos sukakties minėjimu. Uždarymo iškilmėse Cicero Liet. Bendruomenės Apylinkės pirmininkas J. Švedas padėkojo prisidėjusiems prie spaudos ir meno parodų surengimo. Šiltais žodžiais jis iškėlė J. Kreivėno ir J. Pautieniaus nuopelnus.

Chicagos Liet. Bendr. Apyg. pirm. P. Gaučys pabrėžė Cicero lietuvių veiklumą ir paragino kitas lietuvių kolonijas imti pavyzdį iš siseriečių.

Spaudos ir meno parodas Ciceroje aplankė apie 400 žmonių. Atsižvelgiant į karščius, šitą skaičių reikia laikyti patenkinamu.

Po oficialiosios uždarymo dalies įvyko kuklios vaišės. (k)

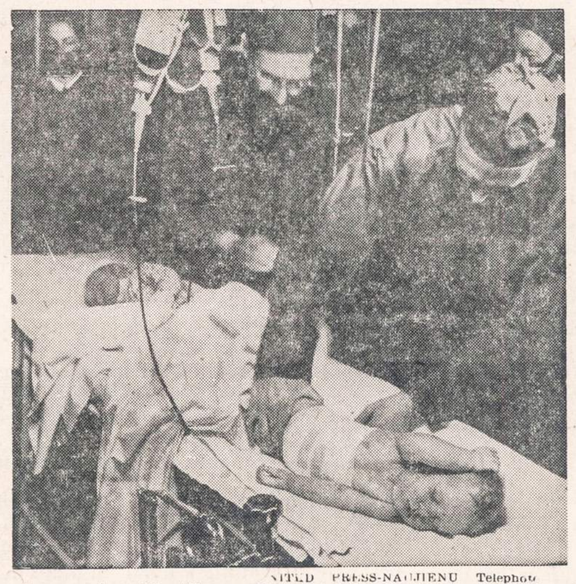

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Leeuwarden, Olandija. — Siamo dvynės (vadinasi, suaugusios į daiktą dvynės) buvo atskirtos viena nuo kitos operacijos būdu. Daktarų teigimu, mergaitės turinčios daug šansų pasveikti.

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE Co

4181-83 ARCHER AVE.

Tel.: LAfayette 3-3171

Brighton Parko Kolonijoje.

KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES

Naujausių madų, geryjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

SHULMISTRAS & Co.

INSURANCE

REAL ESTATE

4004 S. ARCHER AVE.

CHICAGO 32, ILL.

LAfayette 3-6300

Property Management · Mortgage Sales Loans · Notary Public · Investment

Home of ARCHER CURRENCY EXCHANGE · Checks Cashed · Money Orders

TAUPYK ATEIČIAI

Kiekvieno ateities laimė priklauso nuo to, kiek jis sutaupė, kada galėjo taupyti. Ką beplanuosi ateičiai atsakymas vis tas pats.

Taupydami Universal Savings and Loan bendrovėje, gausite gerą dividendą, užtikrintą saugumą ir mandagų patarnavimą, nes indėliai yra apdrausti iki $10,000 kiekvienam asmeniui, o vedusių porai kombinuoti iki $30,000.

Nemokamas sustojimas automobilistams.

INSURED UP TO $10,000 SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURANCE CORPORATION

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.

Telefonas: HAymarket 1-2028

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiadieniais ir valstybės šventėmis uždaryta. Šešt. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

"Thanks for your wonderful gift— a Savings Bond!"

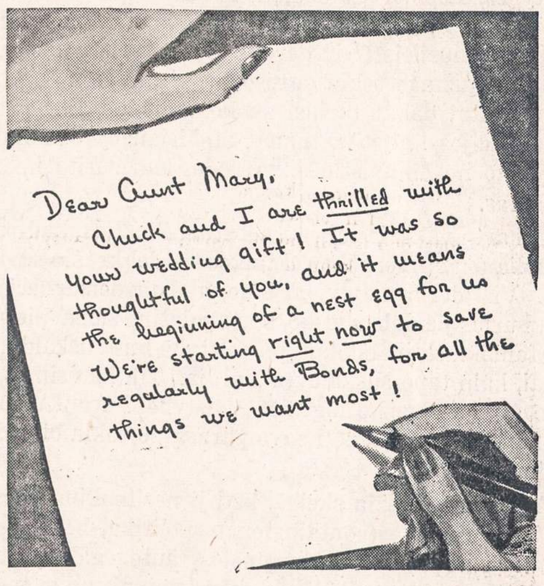

Do you know a young couple about to be married? Give them the most appreciated gift of all—a U. S. Savings Bond. *So simple for you*: no worry about duplications, because duplications of *this* gift are *always* welcome! *So wonderful for them:* because an interest-earning Savings Bond increases in value with time.

Millions have discovered this safe, sure way to save "rainy day" money . . .

Have you a little extra money you're saving for emergencies? Then do as 43 million Americans are doing—put it where it's *safe*, and where it will work for you—in U. S. Savings Bonds! Bonds pay good interest—an average of 3% compounded semi-annually, when held to maturity. They can *go on earning* interest for as long as 19 years 8 months if you wish, giving you back 80% more than you put in!

You'll find, too, that you aren't so tempted to spend the money when it's invested in Bonds. Yet, should an emergency arise, your money is readily available.

Best of all, your money is *safe*. Cash destroyed is gone forever. But if your Savings Bonds are lost or destroyed, your Government will replace them free of charge.

Get into the habit of putting that "rainy day" money into Bonds. And—if you have a *particular savings goal*, find out about the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-A-Month Plan where you bank.

Give the Gift of Security—with U. S. Savings Bonds!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖS

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN.
4038 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

Feed baby better!

WITH THE Osterizer®

Original Liquefier-Blender

It's the one kitchen appliance that lets you prepare appetizing baby food . . . pureed, pulverized, mixed, blended, or chopped . . . quickly from the same fresh fruits, meats and vegetables your family eats. This way you can save up to $100.00 per year by preparing baby foods at home. Save time, too—fix the same meal for all.

But what's more important, you make sure baby's food is more nutritious, more wholesome—because it's fresh, with all the original vitamins and natural minerals retained.

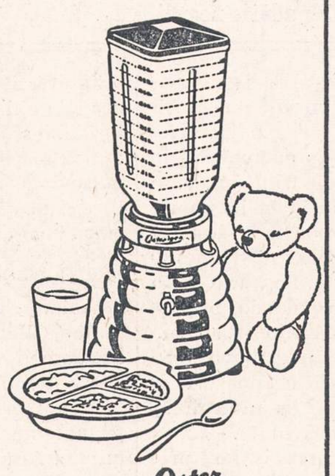

Win a FREE Osterizer! Pick the names of these Oster Babies! Nothing to buy, just come in—fill out contest blank.

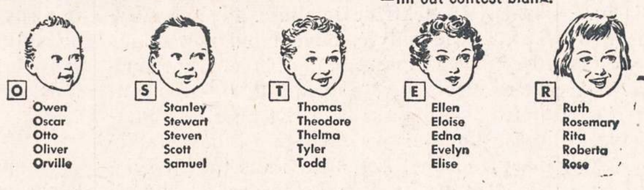

O: Owen, Oscar, Otto, Oliver, Orville

S: Stanley, Stewart, Steven, Scott, Samuel

T: Thomas, Theodore, Thelma, Tyler, Todd

E: Ellen, Eloise, Edna, Evelyn, Elise

R: Ruth, Rosemary, Rita, Roberta, Rose

GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCE AND FURNITURE COMPANY

2876 West Cermak Road BIshop 7-3333

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Tmis mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Planuoja Vietnamo Padalinimą

Sustabdžius mūšius Korėjoje, buvo pasirašyta paliaubų sutartis, paliekant šiaurinę pusiasalio dalį, maždaug nuo 38 Paralelės, komunistų rankose. Ta sutartis numatė, kad ne vėliau, kaip po trijų mėnesių, abi kariavusios pusės pradės derybas dėl pastovios taikos Korėjoje. Paskui tos derybos buvo nukeltos toliau ir pagaliau prasidėjo Ženevoje.

Jos jau pasibaigė. Po 7 savaičių ginčų su komunistų atstovais šešiolika valstybių, kovojusių prieš agresorius Korėjoje, nutarė tuos ginčus nutraukti, kadangi jos įsitikino, jog susitarti su komunistais nėra jokios vilties. Tuo būdu Korėja pasiliko suskaldyta.

Dabar panašus planas yra ruošiamas Indokinijai.

Prancūzija ir Britanija nori būtinai sustabdyti karą, kuris tenai eina, ir pasirašyti mūšių paliaubas su Vietminh partizanais bei jų talkininkais, Kinijos komunistais. Komunistų armijos yra užkariavusios žymią dalį teritorijos Vietname, vienoje iš trijų Indokinijos valstybių.

Iš Ženevos pranešama, kad prancūzai ir britai jau derasi su komunistais dėl Vietnamo padalinimo. Komunistai reikalavo, kad būtų suskaldytos ir kitos dvi Indokinijos valstybės, Laos ir Cambodia, bet Europos valdžios tam priešinosi. Paskutinėmis dienomis komunistai pareiškė sutikimą "nusileisti" ir derėtis tik dėl Vietnamo suskaldymo. Nudžiugę tokiu agresorių "nuolaidumu", prancūzai ir britai dabar tariasi su komunistais, kur pravesti demarkacijos liniją Vietname, atskiriančią komunistinę zoną nuo nekomunistinės. Atrodo, kad susitarimas bus pasiektas.

Šį kartą vakariečiai jau nebeturi iliuzijos, kad po mūšių paliaubų eis derybos dėl taikos "ir dėl krašto suvienijimo". Visi derybų dalyviai žino, kad ta demarkacijos linija, kurios jie dabar ieško, bus nuolatinė siena Vietname.

Stambiausioji Indokinijos valstybė bus suskaldyta panašiai, kaip tapo suskaldyta Korėja. Tik klausimas, kaip šituo atveju elgsis Jungtinės Valstybės? Ar JAV atstovas Ženevoje sutiks dėti savo parašą po tokia biauria sutartimi?

Amerikos valdžia skelbė, kad ji nesitenkins komunizmo "sulaikymo" (containment) politika, bet stengsis stumti jį atgal, kad pavergtosios tautos galėtų atgauti laisvę. Tačiau praktika rodo, kad komunizmo ekspansija dar tebeina, nežiūrint visų Washingtono pastangų sudaryti prieš jį stiprų laisvųjų tautų frontą.

Nei bendro fronto, nei bendros akcijos nenori Amerikos sąjungininkai Europoje. O veikti viena, be sąjungininkų, Amerika nesiryžta. Kremliaus sąmokslininkai tuo naudojasi.

JAV turės šitais klausimais išsikalbėti su Churchillu ir Edenu, kai juodu atvyks į Washingtoną, nes ilgai tęstis šitokia padėtis negali.

Nori Vilniaus krašto atstovo Vlike

(APŽVALGA)

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga kreipėsi į Vliko pirmininką, prašydama jį artimiausiame Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto posėdyje svarstyti ir remti jos sumanymą, kad į Vliko sudėtį būtų priimtas Vilniaus krašto atstovas "lygiomis teisėmis su kitais nariais".

Ilgokame V. K. L. S-gos laiške aiškinama, kodėl šis sumanymas yra keliamas. Nurodoma, kad politinės partijos ir rezistencinės grupės, iš kurių susideda Vlikas, "nei formaliai, nei faktiškai" neatstovaująs Vilniaus krašto lietuviams, nes Vilniaus krašte negalėjo veikti ir neveikė nė viena Lietuvos politinių partijų lenkų okupacijos metu, nei per tą trumpą Lietuvos nepriklausomybės tarpą, kada Vilnius buvo grąžintas Lietuvai.

Vokiečių okupacijos metu susiformavo įvairūs rezistenciniai sąjūdžiai Lietuvoje, bet Vilniaus krašto lietuviai į juos neįsijungė, nes jų veikla buvo kitokio pobūdžio.

V. K. L. S. sakosi kelianti šituo faktus ne savo "separatinėms tendencijoms pabrėžti, kurių visai nėra", ir "ne regionalinėms ambicijoms patenkinti". Ji tik norinti atkreipti Vliko dėmesį į tai, kad vilniečių nedalyvavimas centriniuose Lietuvos laisvinimo organuose galįs pakenkti Lietuvos reikalui. Priešai galį šitą faktą panaudoti, kaip argumentą "prieš mūsų teises į Vilnių ir jo sritį". Laiške sakoma:

> "Visų lietuvių didysis tikslas — atkurti Lietuvos valstybę su sostine Vilniumi, aiškiai reikalauja, kad visur, kur tik sprendžiami ir svarstomi bendrieji Lietuvos reikalai, būtų visų, o ypač svetimųjų, matomi ir Vilniaus lietuviai. Tuo būdu būtų stipriai pabrėžiamas Vilniaus krašto lietuviškumas ir jo organinis ryšys su visa Lietuva".

Toliau pastebima, kad Vilniaus krašto likimas dar nėra galutinai išspręstas, nors Vilnius yra Tarybų Lietuvos sostinė. Vilnių šiuo metu valdo Sovietų Sąjunga, uždėjusi savo jungą visai Lietuvai. Kai SSRS smurto aktai bus panaikinti, gali būt grąžinta 1938 metų teisinė padėtis, kada Vilnių valdė lenkai, kurių rytines sienas buvo patvirtinusi Ambasadorių Konferencija 1923 m. kovo 15 d. Šito ambasadorių nutarimo dar nėra formaliai panaikinęs joks tarptautinis aktas. Lietuviams teks kovoti, kad Vilnius būtų teisiškai pripažintas Lietuvai.

Šiam reikalui, esą, būtų naudinga Vlikui turėti savo narių tarpe Vilniaus krašto lietuvių atstovą.

V. K. L. S. pasiūlymas

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga nori gauti teisę tokį atstovą pasiūlyti, nes ji jaučiasi galinti kalbėti Vilniaus krašto lietuvių vardu, kaip "vienintelė organizacija, apjungianti vilniečius išeivijoje".

Reikia pripažinti, kad V. K. L. S. pareikštose mintyse yra daug tiesos. Kova dėl Vilniaus iš tikro dar nėra pasibaigusi ir lietuviams reikia panaudoti visus galimus argumentus savo teisei į Vilniaus kraštą apginti. Bet ar dėl to reikia keisti Vliko sudėtį, tai klausimas.

V. K. L. S. valdyba nurodo į analogiją su Mažąja Lietuva: jei į savo sąstatą Vlikas priėmė Mažosios Lietuvos Tarybos atstovą, tai kodėl, esą, negalima priimti Vilniaus krašto lietuvių rezistencijos atstovo?

Analogija tarp tų dviejų kraštų tėra paviršutiniška. Vilniaus kraštas buvo tik apie 20 metų atskirtas nuo Lietuvos, o Mažoji Lietuva (šiaurės Rytprūsiai) — daugiau kaip pusę tūkstančio metų. Prūsų lietuviai gyveno visai kitokioje politinėje santvarkoje ir skirtingose socialinėse bei kultūrinėse sąlygose. Vilniaus krašto lietuviai nedaug kuo tesiskiria nuo Didžiosios Lietuvos lietuvių.

Davus vilniečiams atskirą atstovą Vlike būtų bereikalingai pabrėžtas šios srities "kitoniškumas", kurį stengėsi išpūsti lenkai, pagrobdami Vilnių. Tuo pačiu laiku Vliko sudėtyje perdaug svarbos įgytų sritinės atstovybės elementas.

Ar nebūtų tikslingiau tą dalyką sutvarkyti, nekeičiant pagrindų, kuriais yra sudarytas Vlikas — sakysime, kad ir įsteigiant prie Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto arba jo vykdomojo organo tam tikrą komisiją Vilniaus krašto reikalams?

KAZYS S. DUBYSA

Laisvės ir vergijos kovai griežtėjant

Iki Rusijoje neįsiviešpatavo komunistinis režimas, komunizmas jokio vaidmens nevaidino. Nors kiekvienoje valstybėje buvo komunizmo pasekėjų, bet jie nebuvo gausus ir niekam jokio rūpesčio nekėlė. Padėtis ėmė keistis, kai Rusijoje komunizmas sutvirtėjo ir pradėjo vykdyti savo "užviešpatauti pasaulį" šūkį. Leninas, komunizmo tėvu vadinamas, kartą yra pasakęs: "Gal ne po metų ar kitų, gal po dešimts ar daugiau metų, bet komunizmas suardys visą pasaulį ir vėl naujai atstatys". Nežinia ar į tą ar šiaip sau anglų Chamberlain (Miuncheno "didvyris") kartą yra pasakęs: "Komunizmas jokios rolės pasaulio istorijoje nesuvaidins. Jis uždus savo viduje ir savo santvarkos už Rusijos sienų nenukels".

Visų šalių proletarai...

Tai buvo pirmasis komunizmo šūkis ir maldos žodžiai, kurie buvo skirti už Rusijos ribų esantiems komunizmo tarnams. Mestas šūkis surado daugiau komunizmo pasekėjų ir jų skaičius vis didėjo, žinoma, laisvam pasauliui nesudarydamas grėsmės ar pavojaus. Pasibaigus Antrajam Pasauliniam karui ir komunistinei Rusijai išėjus "karo" laimėtojai, jos prestižas pakilo. Visuose pasaulio kampuose, ypač Vakarų ir Amerikos valstybėse, komunistų skaičius žymiai pakilo ir pradėjo darytis ir matytis pavojus, kad jie savo darbais ir siekimais pradės knistis po santvarkų pamatais. Tačiau nei vyriausybės, nei visuomenės demokratinių kraštų tuo nesirūpino. Nereikšminga ir nepavojinga, kad keletas žmonių užvaldytų ir primestų savo pažiūras daugumai. Nevienos (šiandien jau po komunizmo letena) valstybės žmonės tą patį galvojo ir negalėjo prileisti, kad taip atsitiktų. Turime ir tai.

Nuo įsiviešpatavimo neatsisakys

Nors komunizmo vadai vienas kitą drasko ir naikina, kaip pasiutę plėšrūs žvėrys, bet nuo savo pagrindinio šūkio-linijos, — užvaldyti pasaulį, — neatsisakys ir nenukryps. Komunizmo vadų pasikeitimai ar žudymai neturi nieko bendra su ta jų programa, kuri siekia savo pažiūras primesti visam pasauliui. Pirmasis yra asmeninis — baimės, antrasis yra komunizmo doktrina — dogma, kuri privaloma visiems komunistams: nuo aukščiausio iki komjaunuolio.

Tamsūs akiniai

Laisvasis pasaulis vis dar tebedėvi tamsius akinius, per kuriuos lyg ir ne taip matosi komunizmo pavojus. Vis dar raminamasi, kad komunizmas nesiekia užvaldyti pasaulio ir, gal būt, pats pasikeis ir, ko gero, pasidarys tikrai demokratinis. Šis laisvųjų žmonių galvojimas ir savęs raminimas geriausiai pasitarnauja komunizmui. Žmogus turi kuo nors ramintis. Bet kada raminamasi ir neveikiama prieš tuos pavojus, kuriuos dienomis ir naktimis, valandomis ir metais ruošia laisvam žmogui, jo laisvei, jo sunkiai įgytam turtui, kultūrai ir įsitikinimams komunizmas, — tai tas raminamasi sunku suprasti. Toks žmogus supras tik tada, kada bus po laiko, kada komunizmas jam tars: "Turi laisvę už geležinių vielų ir užkaltų kalėjimo langų bei užmūrytais langais rūsiuose. Turi laisvę būti vergu: dirbti, galvoti, kalbėti tiktai tą, ką partija nurodo ir kas neprieštarauja komunizmo nustatytai linijai. Esi ne laisvas žmogus, bet pasiutęs šuo ir, kaip toks, būsi sunaikintas, jeigu nevykdysi". Šiandien ne tik per tamsius akinius, bet ir per raudonais dažais užtepliotus kelis kartus, turėtų būti matomas komunizmo pavojus. Tiesa, jau daugelis žmonių ir tautų tą pavojų pradeda matyti ir daro žygius imtis priemonių stoti į kovą už laisvę.

Nėra vienybės

Jau Korėjos kare pasirodė, kad demokratinio pasaulio žmonėms trūksta vienybės. Dalis vis dar linkusi manyti, kad komunizmas nėra pavojingas ir su juo galima sugyventi. Pastariesiems vis dar atrodo neįtikėtina, ką papasakojo grįžę iš belaisvės kariai, ką pripasakojo ištrūkę iš komunizmo tūkstančiai gyvųjų liudininkų. Todėl ir kalbasi su komunistais, derasi visokiais reikalais, konferuoja su jų delegatais. Tačiau jokio kelio ir jokio pagrindo nesuranda, bet vis raminasi, kad gal suras. Komunistų vadai labai gerai žino ir mato. Kartais pasityčiojimui ar apgaulei pasako žodį kitą palankesnį, iš kurio laisvasis pasaulis daro sensacijas ir triumfuoja, kad matai, kaip galėsime rasti gerą kelią. Korėjoje, kada komunistų armija buvo sumušta, Malikas gavęs iš Maskvos parėdymų, iššaukė paliaubas, kurios tęsėsi ilgiausią laiką ir nieko gero neatnešė. Pavojus, kaip buvo, taip ir tebėra.

Kas kovoja dėl laisvės — tas priešas

Korėjoj kovojusieji kariai, patekę į komunistų nelaisvę, buvo laikomi blogiau, kaip padoraus žmogaus šunes. Jie buvo komunizmo priešai. Pagaliau, 57 dienas iškovoję, Dien Bien Phu bazes gynėjai, turėjo kapituliuoti. Jų likimas irgi bus žiaurus, nes jie kovojo prieš komunizmą. Kada Prancūzijos ministeris pirm. Laniel pranešė apie bazės kritimą parlamentui, visi atstovai sustojo ir pagerbė savo vyrus, kurie kaip didvyriai kovojo už laisvę, bet komunistų atstovai kaip sėdėjo, taip ir pasiliko besėdį. Mat, jiems yra savo krašto, savos tautos, savo tėvynės gynėjai priešai. Jie būtų greitai parodę savo pagarbą, jeigu būtų reikėję pagerbti komunistus. Tai yra pavyzdys visiems, kurie dar abejoja ir tikisi sulaukti pasikeičiant komunizmui, kad tautos parlamente sėdi krašto atstovai, tarnauja ne savo tėvynei, savam kraštui, bet priešui, atseit, komunizmui.

Ko galima laukti iš tokių žmonių, kurie tarnauja nesavo kraštui? Aišku, kad laisvės panaikinimo ir vergijos įvedimo. Kaip tokius krašto atstovus reikėtų pavadinti? Krašto priešais ir išdavikais. Ar jie gali kalbėti krašto žmonių vardu, jeigu jie taip paniekino savo krašto, savo tėvynės, laisvės gynėjus, kurių kraujas ir kančios buvo liejamos už tą pačią Prancūziją? Aišku, tokie žmonės nėra prancūzai, bet Maskvos berneliai. Nors jie kalba prancūziškai ir sėdi Prancūzijos parlamento rūmuose, bet tarnauja ir dirba svetimam kraštui, kuris taikosi sunaikinti tos pačios Prancūzijos laisvę. Štai kam tarnauja kiekvieno krašto pilietis, kuris yra komunistas ar priklauso komunistų partijai! Svetimų kraštų žmonės ir vyriausybės pareiškė savo pasigerėjimą Dien Bien Phu bazės kovotojais ir jų parodytam heroiškumui. Prezidentas Eisenhoweris savo laiške Dien Bien Phu kovotojus išvadino didvyriais, karžygiais, kovojusiais už laisvojo pasaulio laisvę ir demokratiją; kovojusiais prieš žiauriausią komunistinį diktatūros režimą. Gal ši pamoka parodys ir atidarys akis visiems, kurie dar buvo su tamsiais akiniais, kad komunizmas rimtai ruošiasi užviešpatauti pasauly. Komunizmas, pajungęs geltonos rasės žmones, pasidarys tikrai pavojingas, jeigu laisvasis pasaulis nesusirūpins ir

(Tęsinys 6-me pusl.)

J. Pr.

Kada skraidysime lėkštėmis

5. (Tęsinys)

Eilinių žmonių susitikimai su lėkštėmis

Jei ir nepaisysime tokių, kaip "prof." Adamskio aprašomų susitikimų su "gražiais, šviesiaplaukiais" vyrais iš Veneros arba kito juokdario vaišių pas grakščią "lėkštės" kapitonę iš Clarion planetos, tai žemiau pateikiamieji keli faktai atrodo rimtesni, juo labiau, kad jie buvo ir oficialių JAV įstaigų tiriami. Iš šių įvykių gaunasi įspūdis, kad susitikimai su "lėkštėmis" ar jų "įgulomis" nėra jau tokie malonūs...

1952 m. rugpiūčio 19 d. miške prie West Palm Beach įvyko toks dalykas. Trys skautai su skautų vadovu D. S. Desvengers apie 9 val. vakaro grįždami iš skautų pobūvio pastebėjo keistą šviesą viršum miško. Sustabdęs automobilį ir jame palikęs sėdėti skautus, vadovas Desvengers, pasiėmęs skautišką peilį ir elektrinę lemputę nuėjo tos šviesos ištirti. Jam nuėjus, po poros minučių skautai pamatė rausvai baltą ugnies kamuolį, kuris maždaug iš medžių galūnių aukštumo nusileido į vietą, kur tuo metu turėjo būti Desvengeris. Kadangi vadovas ilgesnį laiką negrįžo, skautai pradėjo nervintis ir vienas nubėgęs į artimiausią namą paskambino policijos šerifui.

Šerifui ką tik atvažiavus iš miško pasirodė ir Desvengeris, labai išvargęs, išgąsdintas ir vos bestovįs ant kojų. Jis papasakojo, kad pasiekęs miško aikštelę, jis pastebėjo kažką didelį kabant viršum jo. Atsukęs elektrinę lemputę aukštyn jos šviesoje viršum savo galvos jis pamatė didelę apskritą, disko formos, apie 25 pėdų skersmačio mašiną. Tuo pačiu metu jis pamatė, kaip atsivožė disko bokštelis ir iš jo švirkštė į jį ugninis švirkštas, nusvilinęs jo ranką ir sudegino skrybėlę. Po kurio laiko Desvengeris lyg iš miego pakirdo, begulįs ant žemės, bet lėkštės viršum jo nebebuvo.

Tikrai skautų vadovo ranka buvo keistai paraudusi ir jo skrybėlė apdegusi ir kai šerifas ištyrė tą vietą, jis rado mažą sklypelį, kur žolė buvo nusvilinta.

Kitas panašus atsitikimas įvyko prie Amarillo, Texas, kur mažas diskas nusileido greta dviejų žaidžiusių vaikų. Disko viršutinė dalis sukosi. Kai vienas vaikas diską palietė, tai besisukančioji dalis pradėjo dar greičiau suktis, švirkšdama kažkokias karštas dujas ar skystį ir diskas tuojau su švilpiančiu garsu pakilo ir dingo. Vaiko veidas ir rankos tikrai buvo lyg nuplikytos ir keistai rausvos dėmės lyg ir patvirtino jo pasakojimą.

Trečias panašus atsitikimas įvyko rugpiūčio 27 d. Pittsburgo radijo stoties muzikantas Squires auštant tą rytą automobiliu važiavo į tarnybą, kai laukuose palei patį plentą jis pastebėjo apie 10 pėdų nuo žemės kabantį didelį apskritą, apie 75 pėdų platumo dvilypį diską, tai yra vienas diskas kabėjo viršum antro ir diskų tarpe buvo kažkokia apskrita kabina su keturiais lenktais langais, per kuriuos švietė mėlsva šviesa.

Squires išlipo iš automobilio ir atsargiai pradėjo eiti artyn. Mašinos viduje jis matė kažkokius judančius į žmonių figūras panašius šešėlius ir girdėjo keistą mašinos pulsavimą. Bet jam nespėjus arčiau prieiti, dviguboji lėkštė staiga pakilo ir beregint dingo aukštybėje.

Baimė turi dideles akis?

Vėliau, rugsėjo 12 d. naktį įvykis prie Sutton, West Virginia, sukėlė dar didesnį susidomėjimą. Tą vakarą anksti tūkstančiai Suttono gyventojų matė degantį daiktą labai greitai skrendant per galvas ir tartum nusileidžiant kalvose toliau už miesto. Aiškiau nusileidimą matę sargybinis Gene Lemon, 17 m. ir Mrs. Kathleen May su jos 3 metų amžiaus berniuku, palipo į kalvą, kur Lemonas pradėjo tamsoje švaistytis elektrine lempute. Pirmas dalykas, ką jie patyrė, buvo labai nemalonus troškinąs kvapas. Artėjant į vietą, kur skridulas atrodė turėjo nusileisti, elektros lemputės šviesoje sužibėjo dvi akys. Manydamas, kad tai yra medyje įsilipęs meškėnas (racoon), Lemonas nukreipė į jį šviesą. Lemputės šviesoje pasireiškė didelė, apie 9 pėdų aukštumo figūra su prakaituotu raudonu veidu ir spoksančiomis akimis per kokią pėdą atstu nuo viena kitos. Lemputei apšvietus, tos figūros kūnas atrodė žalsvas ir figūra šnypšdama pradėjo artintis priejų. Persigandę šie leidosi bėgti pakalnėn. Betelefonuodama šerifui Mrs. May pastebėjo, kad abiejų vaikinų veidai yra aptaškyti keistu aliejiniu skysčiu. Greit abiejų kaklai pradėjo tinti. Vėliau nustatyta, kad vaikinai buvo apšvirkšti kažkokiomis dujomis.

Kai šerifas su šunimis atvyko į kalvą, ten buvo susidariusi tiršta migla. Dviem atvejais šerifas bandė nuvesti savo šunes į tą vietą, kur pabaisos stovėta, bet abudu kartu šunės staugdami bėgo šalin, ir šerifas turėjo tyrimą atidėti iki rytojaus. Tą naktį abudu vaikinai pradėjo sunkiai sirgti. Abiejų kaklai buvo labai sutinę ir uždegę. Pakviestas gydytojas nustatė, kad apdeginimas yra kilęs nuo medžiagos, panašios į garstyčių dujas.

Rytmetį saulei patekėjus vienas Suttono mokyklų tarybos narys matė, kaip keista mašina pakilo nuo kalvos. Kai šerifas ir jo vyrai ištyrė vietą, rado plokščiai prispaustą veją ir kažkokių skiaučių, panašių į juodą plastiką. Nors ir ši istorija, kaip ir visos kitos, skeptikų buvo bandytos išaiškinti paprastais būdais, tačiau jie visi yra oficialių vietų užregistruoti, kaip neišaiškinti.

Erdvių žvalgai viršum Washingtono

Bene didžiausią sąjūdį "lėkštės" sukėlė Amerikoje atmintinomis 1952 metų liepos mėnesio naktimis, kai "lėkščių" eskadrilės visiškai įsidrąsinusios per ištisas valandas sukinėjosi ir žvalgė JAV sostinės pastatus ir įrengimus. Štai trumpai, kaip tų naktų įvykiai aprašomi:

Pirmą kartą Amerikoje skraidantis diskas viešai pasirodė minioms žmonių 1952 m. liepos 13 d. naktį, skrisdamas iš lėto viršum Indianapolis miesto vos 5,000 pėdų aukštyje. "Lėkštė" švietė skaisčiai geltonai ir paskui ją tęsėsi ilga liepsninė degalų (exhaust) juosta. Tą liepos mėnesį "lėkščių" žvalgyba buvo labai gyva visoje Amerikoje, tarp liepos 8 ir 12 d. ypatingai jų buvo apstu viršum JAV vidurinių vakarų miestų bei įrengimų. Bet ta žvalgyba pasiekė savo čiukuro liepos 20 naktį viršum Washingtono miesto ir priemiesčių. Lygiai 12:40 val. septyni ryškiai matomi skridulai pasirodė Oro Trafiko Kontrolės Centro aerodromo radare. Keistieji skridulai, atrodė, atsirado staigiai ir iš niekur. Buvo tik vienas išaiškinimas, būtent, kad "lėkštės" atskrido prie Washingtono neapsakomu greičiu ir staiga sulėtino pasiekę miesto pietvakarių dalį. Centras paskambino kitoms radaro stebėjimo stotims, kurios, pasirodė, taip pat šviesulus pastebėjo tuo pačiu laiku. Staiga keistosios mašinos pasiskirstė. Dvi atskrido ties Baltaisiais Rūmais, trečioji viršum Capitolio, abidvi lėktuvams uždraustos sritys. Kadangi vietinis greitųjų lėktuvų aerodromas buvo taisomas, medžiotojus lėktuvus (interceptors) teko šaukti iš Delaware aerodromo. Tuo tarpu "lėkštės" ramiai, vos po kokias 130 mylių greičiu per valandą, slankiojo viršum miesto. Kai iš aerodromo pakilo JAV linijinis lėktuvas, jo kapitonui per radio buvo pranešta, kad jis bandytų priartėti prie "svečių", staiga arčiau jo buvusi "lėkštė" nėrė aukštyn, per keturias sekundes pasiekdama 500 mylių greitį, kitos taip pat padarė stebėtinai staigius posūkius sekundžių bėgyje. Tuo pačiu metu kita "lėkštė" prašvilpė ir buvo radare nustatyta po 7,200 mylių p. v. greičiu.

SLA SEIMO PROGA

O kaip kitur

SLA visoj mūsų išeivijoj plačiai žinomas ir JAV lietuvių gyvenime giliai šaknis įleidęs. SLA veikimas buvo žinomas ir Lietuvoj.

Su didesne ar tokia pat darbo apimtimi laisvame pasauly panašių savitarpinio gyvybės draudimo draugijų esama apsčiai. JAV į jas daugiausia susimetama tautiniais pagrindais, kartais su tikybiniu atspalviu. Kitur jos dažniausia kuriamos luominiais pagrindais — kaimuose jas sudaro ūkininkai; miestuos darbininkai, amatininkai ar kito užsiėmimo žmonės. Jos visos savo veikimu neišvengia ir atitinkamo politinio atspalvio. Į jas nariais rašosi dažniausia artimesnių politinių srovių žmonės. Kitur tos paskiros draugijos sudaro savo sąjungas. Tų sąjungų vadovybės jas atstovauja ten kur reikia; derina jų veikimą; nustato įmokas; suprojektuoja galimų pašalpų normas; veda jų mokslinę statistiką; rūpinasi apdraustųjų kultūra, jų profesiniu lavinimu ir dar atlieka kitus darbus, kurie įmanomi atlikti tik bendromis pajėgomis. Jų sąjungos sudarytus atsarginius kapitalus įjungia į abipusiai naudingą kurį nors krašto ūkinį darbą. Jei tas darbas taip pat grindžiamas savitarpiniais, atseit kooperatiniais pradais. Sakysime, kai krašto elektrifikacija, gyvenamųjų namų statyba ir dar daug kas kito, kas atliekama bendromis sutelktinėmis visuomenės pajėgomis per kooperatines bendroves. Jos privengia bendrauti su privačiomis tolygiomis komercinėmis bendrovėmis.

Kai kur miestuose savitarpinio gyvybės draudimo draugijų sąjungos turi pasistačiusios erdvius namus. Juose ne tik jų centrai talpinasi, bet tos patalpos užleidžiamos įvairioms kultūrinėms, sporto, švietimo įstaigoms bei spaustuvėms. Leidžiama tokiuose namuose palengvintomis sąlygomis įsikurti tik tokioms įstaigoms, kurios savo veikimu ir srovine prasme yra artimesnės savitarpinio gyvybės draudimo draugijų nariams ir tos įstaigos patarnauja jų reikalams. Taip pat tų draugijų sąjungos remia ir sau artimesnę spaudą, duodant jai skelbimus ir kitu keliu sudaro jai palankesnes sąlygas tarpti. Kai kur net yra žinomi dienraščiai tų savitarpinio gyvybės draudimo draugijų sąjungų kontroliuojami.

Nors laisvame pasaulyj kai kur jau geras šimtmetis kaip ten veikia socialinis draudimas savo darbu gimininga savitarpinio gyvybės draudimo draugijoms, bet čia nors dirbama gretimai, bet be jokios konkurencijos. Greta socialinio draudimo savitarpinis gyvybės draudimas užkaišioja tas sritis, kurias socialinis draudimas savo veikimu visai neapima ar tik dalinai apima. O kadangi tiek ūkiniame, tiek kultūriniame gyvenime tas savitarpinis gyvybės draudimas giliai įleidęs šaknis savo narių tarpe, tai niekam nekyla tokia klastinga mintis, kad tokio veikimo jų tektų visam išsižadėti. Ir nūnai savitarpinis gyvybės draudimas gerai tarpsta ten, kur socialinis draudimas plačiai išsišakojęs veikia.

SLA ir kitų spalvingumas.

JAV lietuvių išeivijoje veikia taip pat ne vien tik SLA, turime dar du susivienijimu, atseit, pašalpines su gyvybės draudimo dėsniais paremtas organizacijas. Tas jų politinis ir gal tikybinis spalvingumas atsirado nuo jų užuomazgos veikimo pradžios. Jų sumanytojai, gerų norų vedami, norėjo sudaryti vieną, kurion visi lietuviai sutilptų. Rūsti gyvenimo tikrovė tuos jų ketinimus iškraipė. Tegu to susiskaldymo pradžia turėjo daugiau asmeninio pobūdžio, bet sava esme jau tuomet savas srovinis varsumas reiškėsi. Gal dėl išsiprūsinimo ir kantos stokos tie anuomet kilę ginčai buvo tik tūlų asmenų tarpusavis nesugyvenimas, bet tolydžio ryškėjo pasaulėžiūrinis reikalas. Iš čia ir atsirado SLA ir LRKSA, o vėliau iš SLA išsprūdo maskvinėse varsose nusidažiusieji, aklieji naujojo maskolių imperializmo talkininkai. Taigi ir JAV lietuviai, kaip ir daug kur kitur pasauly, gyvybės draudimo darbe yra sroviniai suaižėję.

Ilgokų Susivienijimų metų veikimas tą jų spalvingumą savaip dilina. Kai kurie nariai savo įsitikinimais jau pasikeitė, bet nariais pasiliko jų seniau pasirinktuose Susivienijimuose. Pagaliau ir tas pats srovingumas nūnai ne taip aštriai pergyvenamas. Atsirado daugiau kantos ir gilesnis pačių narių išsiprūsinimas gretina juos vienus su kitais. Iš čia neseka, kad veikiantieji Susivienijimai jau galėtų susiplakti į vieną. Laikas savaip paveikė jų narius; susidarė savi lyg ir papročiai, sakytum, savas patriotizmas ir dar daug kas kito, kas sudaro pagrindinę kliūtį tapti vienu kūnu. Gal kada nors ateity tarp jų bus galimas tik bet kuris bendradarbiavimas grynai gyvybės draudimo srity. Toksai bendradarbiavimas iš senesnių laikų kitur veikia tarp savitarpinio gyvybės draudimo draugijų.

Visi trys čia veikiantieji Susivienijimai būtų lyg savos rūšies sąjungos, nes jie visi turi savus skyrius; tiesa, su siauresniu savarankiu veikimu negu panašios visai savarankios draugijos, priklausančios savai sąjungai.

Greta tų Susivienijimų JAV lietuvių tarpe veikia keli šimtai įvairiais pavadinimais savitarpio susišelpimo draugijų ar klubų. Vieni jų su labiau paryškintais savitarpinio gyvybės draudimo pradais, o kiti visai be jų. Jei tos visos draugijos ir klubai sudarytų labai rimtą vieną numatytiems tikslams organizaciją, tai tokia savo narių skaičiumi sąjunga praneštų visus iki šiol tebeveikiančius susivienijimus.

Žinoma, šiuo atsitikimu, tie norai ir mintys tik iš "gerų pageidavimų srities", tikriau, vėju pamuštos svajonės.

Nors gyvybės, kaip ir apskritai draudimo srity, veikia geležinis didžiųjų skaičių dėsnys. Rimtas draudimas yra būtinas galimai didesnio skaičiaus ir įvairaus amžiaus apdraustųjų. Tuomet galimi nelaimingi atsitikimai, kaip antai susirgimai, mirties atsitikimai ir kita išsidėsto tarp didesnio skaičiaus ir jie draudimo iždui lengviau pakeliami. To geležinio dėsnio spiriamos draudimo bet kurios organizacijos suranda tarp savęs komercinio bendradarbiavimo kelius ir būdus, tai yra vykdo taip vadinamas perdraudimo operacijas.

Čia visai neturime tikslo atpasakoti kaip tas bendradarbiavimas vyksta ir ar jis yra galimas tarp susivienijimų ir kitų panašių draugijų. Čia tik apie tai prisiminta.

SLA nueitas kelias

SLA gyvenančių Amerikoje lietuvių tarpe yra nueitas gražus kelias. Jis galima vertinti keleriopai. SLA darbas subūrė keliolika tūkstančių lietuvių ne vien tik savitarpinei pagalbai, bet kartu ir kultūriniam darbui. Dabar daug kalbama apie lietuvybės išlaikymą. Kalbėti, save įtikinėti būti lietuviu yra lengviausia, bet tokiu tapti, taip padaryti yra sunkiau. SLA savo našiu darbu, savo susirinkimais, savais ginčais, sava išleista spauda ir dar daug kitomis kultūrinėmis pramogomis ir progomis be jokių saldžių kalbų, be savęs įtikinėjimo gilia vaga varė lietuvybės išlaikymo darbą, be jokių ten lietuvybės išlaikymo vadybos raginimų būti lietuviais. Jau vien tik dėl šito darbo SLA yra vertas mūsų išeivijos istorijos kelerių gražių lapų ir bet kurio rimto lietuvio SLA turi būti remtinas, nepaisant net į bet kuriuos jo veikimo pasitaikančius nesklandumus ar kartais trūkumus.

Kada tai, bene T. Astramskis, vedė SLA istorinius užrašus, o ar dabar tas gražus ir prasmingas darbas tęsiamas toliau, žinių neturima. Būtų tikrai apgailėtina, jei tas darbas su T. Astramsko mirtimi yra nutrūkęs.

* * *

Šių metų SLA būsimas seimas birželio 27 d. Wilkes-Barre, Pa., yra savaip minėtinas.

1889 m. lapkričio 4 d. Wilkes-Barre, Pa., buvo inkorporuotas SLA iki šiol turinčiu savo pavadinimu. Tai būtų lyg SLA pradžia legalaus darbo, kuriam šiais metais sueina 65 metai. Tai šmots laiko, tai žmogaus vidurkio amžius, nors jis čia, Amerikoj, skaitomas 68 metų. Faktiškoji SLA veikimo pradžia sijama su 1886 metų balandžio 17 d.

1901 m. gegužės 21-23 d. Wilkes-Barre, Pa., antru kart susirinko SLA seimas. Tada seiman atvyko, rodos, 44 atstovai. Tada SLA pirmininku buvo M. Totorius, jo pavaduotoju V. Kaunas, sekretorium — T. Astrauskas, iždininku — Tamas Paukštys ir iždo globėjais — K. Urikas su J. Kazakevičium, atskaitomybę tvarkė V. Daukšys. Seimui pirmininkavo K. Draugelis, o sekretoriavo — V. Ambrozevičius ir P. Mikolainis. Visi tie vyrai buvo neatsitiktini, o gyvenime išvariusieji visuomeninėje veikimo dirvoje plačią ir gilią vagą.

Skubius reikalus svarstyti ne eilinis SLA seimas Wilkes-Barre, Pa., buvo sušauktas 1908 m. spalio 24 d. Tada SLA pirmininku buvo F. Bagočius, jo pavaduotoju — J. Tareila. J. Tareila dabar gyvena Waterbury, Conn.

Lygiai prieš trisdešimt metų — 1924 m. birželio 23-27 d. Wilkes- Barre, Pa., taip pat posėdžiavo SLA seimas. Tada sekantiems keturiems metams SLA nariai pirmininku išrinko S. Geguži, jo pavaduotoju — V. Kamarauską, sekretorium — P. Jurgeliutę, iždininku — T. Paukštį, iždo globėjais J. Danielių ir M. Raginską, "Tėvynės" redaktorium — S. Vitaitį ir daktaru kvotėju — Dr. E. Klimą.

Tais metais SLA turtas prašoko 666,660 dolerių vertės. 1928 m. jau pasiekė viso milijono dolerių. Ta proga buvo išleistas specialus SLA darbų apžvalginis "Tėvynės" numeris. Tame numery buvo gausu žinių iš SLA praeities.

Taigi, prieš trisdešimt metų buvęs SLA seimas Wilkes-Barre, Pa., buvo našus ir SLA narių išrinktieji pareigūnai susilaukė viso milijono vertės SLA turto. Tenka laukti, kad ir dabar susirenkąs SLA seimas Wilkes-Barre, Pa., taip pat savo darbu bus našus, tiksliai SLA ateičiai veikimo gaires nustatys. Tenka tik jam palinkėti, kad jis nesusismulkintų į asmeninius reikalus reikaliukus.

Spėkime, kad jis nenudardės pakalnėn, kaip propogandine prasme nudardėjo buvusieji rinkimai, kurių pabaigtuvėm spaudos skaitytojai buvo pavaišinti dviejų gydytojų bergždžiais, visai bereikalingais ginčais.

Jei pagal tą buvusią propogandą spręsti, tai atrodo, kad kai kas iš narių pradėjo smulkėti, į šipuliukus dėstytis. Prieš SLA akis stovi tokia begalė darbų tik tenka mokėti prie jų prieiti ir juos pradėti tvarkyti.

Manykime, kad SLA šis seimas Wilkes-Barre, Pa., suras visiems bendrus svarstytinus klausimus ir jo nutarimai įneš didesnius į SLA veikimą pragiedrulius.

SLA seimui gero vėjo!

* * *

Visa kas čia pasakyta, tai parašyta tik iš šalies žiūrint, nes, deja, to rašinėlio, kai ir seniau buvusių panašių — autorius nėra SLA narys. Mat, savo gyvenimo našta neįsispraudė pro SLA veikimo duris. J. Vlks.

Millions of Children in Danger!

Many schools dangerously over-crowded; quality of education threatened!

If there was ever a time when America's children needed the very best schools and facilities, it is now! Yet, in many communities, obsolete schools are staggering under the tremendous postwar increase in children.

It stands to reason that if America is to remain strong and free, its future citizens and leaders must get the best possible training under the best possible conditions.

As citizens, we cannot fail either our children — or America. School Boards, P.T.A.'s, and local citizens groups are doing their best — but they need *your* support and help!

In cooperation with The National Citizens Commission for the Public Schools, this advertisement is sponsored by

Naujienos — 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

EXPERT UPHOLSTERING

Free estimates
All work guaranteed
1614 W. 18th Place
MOnroe 6-4655

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

3%

2555 West 47 th Str. CHICAGO 32, ILL. LAf. 5-1083

B.R.PIETKIEWICZ PRES.

The money we lent our Country has bought our richest rewards

We were just trying to keep our Country strong and prepared when we bought our first Defense Bonds. Those were the uneasy days of 1941, thirteen years ago this month.

It was only after V-J Day that we began to realize that we were doing far more with our Bond buying than lending our Country cash for the war effort. Here's what we saw happening:

All over America new homes were being built with Bonds. Farms were producing more crops with Bond-bought machinery. Sons and daughters were getting extra schooling. And the dream of owning a business of his own was coming true for many a man who had Bonds to give him a start.

U. S. Savings Bonds have helped Americans save on a scale brand new in history —a record unmatched anywhere in the whole world!

Today more Bonds are held in our hands than ever before in the history of these thirteen years — thirty-seven billion dollars worth of them!

Last year we bought 22% more Bonds than the year before; and the figures show that we are holding our Bonds for maximum return—three-fourths of all matured E Bonds are still being held at interest by their original owners.

Yes, it's a happy anniversary story for America's Bond buying habit.

If you're not already buying Bonds— try the easy Payroll Savings Plan

Save any sum you wish—a couple of dollars a payday or as much as you can spare. You never miss the money because it's saved *for* you—before you even get your check. And when enough has accumulated, it's automatically invested in a Series E Bond, in your name, and the Bond turned over to you. *Then* your savings begin earning you an average 3% interest, compounded semiannually, when the Bonds are held to maturity!

The Savings Bond Habit Brings Happy Returns—Buy more in '54!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Moving Moving

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.

NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.

J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747

Savings Insured to $10,000 by F.S.L.I.C.

For ideal recreation for your children. Come on out to safe, fully approved and inexpensive

Fox Valley Kiddie Land
Route 34—Ogden Ave. and 65 near Naperville.

Give your kids a treat
Nine rides for a dollar

Open every evening
6:30 to 9:30 P. M.

Saturdays and Sundays
1:30 P. M. to 10:00 P. M.

STOP AND SEE US
No waiting — One hour service
BRAKE LINING

BOND Linings for 20% longer life as low as $18.95. Drum cut $1.00 each.

Free adjusting and wheel packing.
1 YEAR GUARANTEED
22 years of dependable service
Open to 6:00 P. M.

ART'S SCIENTIFIC BRAKE SHOP
4329 W. Addison SPring 7-5959
Open Saturday.

OLDS ROCEKTS

OVER 50
TO CHOOSE FROM

'51's—from ..... $ 895.00
'52's—from $1395.00
'53's—from $1895.00

Also all other makes, years and models.

One owner cars. Best selections. Lowest prices. GMAC Terms.

MAY MOTORS

Chicago's oldest OLDS Dealer.

7406 So. Halsted Street

ROOFING & SIDING

- REPAIRING
- REPAINTING
- REPLACING

New roofs made and repaired.
We do the best work in the city.

FREE ESTIMATES

S & W ROOFING CO.

SUMMIT 2159-J

ESTEBROOK 8-5112

PAINTING AND DECORATING
Outside and Inside

- PAINTING
- WALL WASHING
- PAPER CLEANING

All Work Guaranteed
Fully Insured

PERKINS
WEntworth 6-6869

Jei norite darbo, tai skaitykite NAUJIENAS

ir sekite "Classified" skelbimus, kasdien spausdinamus paskutiniame dienraščio puslapyje.

Kiekvieną dieną ten raskite pranešimus apie įvairioms pramonės šakoms reikalingus darbininkus. Jei šiandien nerasite mėgiamo darbo, rytoj tikrai rasite vietą, kur jį galėsite gauti.

Skelbimuose yra nurodytas laikas, darbo vieta arba ofisas, į kurį reikia kreiptis.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Ill.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

★

Našlaičiams 1581 doleris

Chicagos Balfo suruošta gegužinė š. m. birželio 13 d. visais atžvilgiais gerai nusisekė: atlankė apie 3,000 asmenų; jų tarpe matėsi kons. Dr. P. Daužvardis, ALT pirm. L. Šimutis, ALT vicepirm. adv. A. Olis, kun. Dr. A. Baltinis, p. Bartkai ir daugelis kitų žymių asmenų. Gauta graži suma gryno pelno: 1581.71 dol.

Laimėjusieji

Gegužinės pasisekimą, be abejo, nulėmė šalpos bičiulių duotos aukos, kurias laimėjo: televizijos aparatą — V. Bartkus, bil. Nr. 6160; moglius — P. Stankevičius, Nr. 5034; laikrodį — P. V. Gagle, Nr. 832; veidrodį — J. Biliūnas, Nr. 5968; veidrodį — Vl. Barkevičius, Nr. 6086; lempą — M. Tamošaitis, Nr. 74; paveikslą — K. Latonas, Nr. 156; rankinuką — V. Rumšienė, Nr. 4787; rūbus — B. Navickis, Nr. 5997; knygas — D. Misiulis, Nr. 7811; vazą — J. Mažeika, Nr. 5813; kumpį — S. Cibulskis, Nr. 1013; Sunnybrook — V. Paukštys, Nr. 4422; Schenley — K. Paplauskas, Nr. 4080; Seagrams — Dr. S. Tikušis, Nr. 976; prekes — J. Eskis, Nr. 4263, ir J. Kaminskaitė, Nr. 5097; vyną — Cerri, Nr. 7171; knygas — P. Stonys, Nr. 5933; E. Paalksnytė, Nr. 4837; Andrijauskas, Nr. 5994; D. Bakaitis, ir V. Aleksandriūnas, Nr. 5995; alų — J. Kirsch, Nr. 7635; vyną — Janina, Nr. 191; svarstykles — Tamoševičius, Nr. 162. Biletus traukė septynerių metų mergytė Laimutė Čepaitytė, stebėtojų komisiją sudarė: Dr. kun. J. Prunskis, rašyt. P. Abelkis ir Regina Kazlauskienė. Rašyt. A. Baronas ir žurnal. Vl. Butėnas atliko nuotaikingą programą be atlyginimo. Vladas Vijeikis savo spaustuvėje atmušė biletus ir 5,000 atsišaukimų, taip pat už tai nieko neėmė.

Rengimo komisijai nuoširdžiai talkino: Kostas Januška paaukodamas daug valandų renkant dovanas ir jas dalinant; liet. patriotinė spauda, radijo programos ir parapijų klebonai, informuodami visuomenę apie įvykstančią gegužinę. Taip pat informacijos bare komisijai padėjo Balfo centro tarnautojas V. Duoba, A. Valatkaitis ir V. Žilinskas. Biletus platino devyni Balfo skyriai, o gegužinėje visa eilė asmenų. Be to, jautrų žodį tarė kun. B. Sugintas, ragindamas atidaryti kišenes labdaros reikalui.

Didžioji talka

Bare dirbo: S. Petrauskas, P. Bružas, J. Bliūdžius, A. Banys, Al. Banys, K. Čepaitis, J. Čėsnaitis, J. Galinaitis, J. Jagminas, J. Janulionis, J. Levickas, J. Lukoševičius, gen. K. Musteikis, J. Memėnas, V. Mitkus, L. Naglis, P. Nedvaras, A. Pėžinis, A. Petrauskas, S. Rauckinas, V. Svirmickas, P. Starevičius, J. Šamis, U. Taraškevičius, A. Ūselis, Urniežius, E. Vilkas ir V. Žilinskas.

Darbščiausios šeimininkės: E. Paulienė, O. Antikrauskaitė, O. Banienė, T. Narbutienė, J. Petkūnienė, E. Širvinskienė, J. Sinkevičiūtė, V. Virkau. Virtuvės vedėja E. Markūnienė džiaugiasi ir dėkoja savo talkininkėms.

Su savo mašinomis nuo buso gegužinės dalyvius vežė: J. Bernotas, K. Balčiūnas, Budrionis, o mašinas tvarkė J. Kerulis, V. Petrikonis, S. Rūta ir F. Sereičikas.

Gegužinės rengimo komisijos vardu visiems čia išvardintiems ir rėmėjams, kurie mūsų ryžtą suprato ir vienokiu ar kitokiu būdu parėmė, reiškiu viešą padėką. Jūsų aukos, Jūsų talka, Jūsų dalyvavimas įgalino gegužinę padaryti linksmą, nuotaikingą, ir vargšams Vokietijoje esantiems vaikučiams sušelpti surinkti padorią sumą dolerių.

P. S. Kas laimėtų dovanų dar neatsiėmė, prašoma kreiptis į S. Samėnienę, 3130 So. Halsted St., Chicago, Ill. **K. Bružas**

S.A. BERGMAN INC.
WALLPAPER PAINTS
1524 WEST 63RD ST.
CORNER 63RD AND JUSTINE
ALL PHONES PROSPECT 3440

Dykai Pristatymas. PR 6-3440
Išimtinai Dažų, Sienom Popierių ir Langam Užuolaidų Krautuvė.
DIDELIS IŠPARDAVIMAS VYKSTA DABAR

BERGMAN'S Velvet Flat Aliejaus Dažai. Naujos spalvos, vėliausio styliaus, plaunamas. **Gal. $4.39**
BERGMAN'S Super Gloss Enamel. Geriausiai uždengia, aukšto blizgėjimo, geriausia plaunamas emalis padirbtas; negeltonėja — baltas ir kitokios spalvos.
Kvorta $2.30. Gal. $7.85
4-IŲ col. Pure Nylon Bristle dažam šepetys, $2.79 vertės, special **$1.79**
VIDURŽEMIO jūros kempinis, vertės $2.50, už **$1.69**
HEAVY Fibre Paper Drop Cloth, 9x12 pėdų dydžio ..... **98c.**
7-IŲ colių Roller Set, įskaitant plieninis indas, viskas **$1.49**
DEXTER Park Lawn žolės sėklos. 5 svarai **$1.95**
SIENŲ popierius, vertės $2.50, už rolę **98c.**
Kitas sienų popierius 39c. ir aukš.
Popierius Apkarpomas DYKAI
Visi Telefonai: **PROSPECT 6-3440**
Klauskit Bergman's ir nepadarysite klaidos. Bergman'as neturi kitų krautuvių skyriu.
Krautuvės valandos: Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9:00 vakaro. Antrad., treč., penkt. ir šentadieniais iki 6:00 vakaro.

WALLPAPER S.A. BERGMAN INC. PAINTS
1524 WEST 63rd ST.
CORNER 63rd AND JUSTINE

Escape the heat. Work in beautiful South Dakota.

WAGNER COMMUNITY MEMORIAL HOSPITAL

has attractive vacancies for

2 — REGISTERED GRADUATE NURSES — 2

for general duty.

Modern plant. Good working conditions. Pleasant climate. Congenial associates—Blue Cross. $234 per month starting salary. Applicants must be graduates of accredited nursing schools and eligible for license in South Dakota.

Write details of education and experience:
AVIS STEINMARK, R. N.
Administrator:
WAGNER COMMUNITY MEMORIAL HOSPITAL
WAGNER, SOUTH DACOTA

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.

BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.

Telefonas: LAFAYETTE 3-8248

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų. Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad po ilgos ir sunkios ligos, 1954 metais birželio mėn. 15 dieną Rickling ligoninėje, Schleswig Holstein, Vokietijoj mirė mūsų mylimas vyras ir tėvas

DR. ANTANAS ANTANAITIS

Nuliūdusios: Žmona ir Dukrelė

Rytprūsiai nusėti karo bazėmis

Vokiečių spauda daug rašo apie buvusias rytines savo žemes, neretai prisimindami ir Lietuvą bei į jos teritoriją įeinantį Klaipėdos kraštą. Jie apgailestauja, kad Klaipėdos krašte vaikai mokyklose mokomi tik lietuvių, rusų, o aukštesnėse klasėse ir anglų kalbų, ir kad vokiečių kalba visiškai išguita.

Kadangi Vakaruose atsiranda nemaža pabėgėlių, kurie savo akimis turėjo progos stebėti šiandieninius Rytprūsius, tai spaudoje paduodami jų pasakojimai, atrodo, turėtų būti tikri. Šiandien Rytprūsiai, kurie padalinti tarp Lenkijos ir Sovietų Sąjungos, yra viena didžiausių militarinių bazių. Į sovietams priklausančią Rytprūsių dalį gali įvažiuoti sovietų piliečiai tik tada, kai yra komandiruojami arba turi specialius leidimus. Vokiečių toje srityje pasiliko mažai. Jie masiškai buvo iškeldinti į Rytų Vokietiją. Klaipėdos krašto vokiečiai buvo išsklaidyti po Lietuvos teritoriją.

Prisimindami, kad Rytprūsiai vokiečių valdymo laikais yra buvę ne kartą kariška baze, iš kurios buvo ruošiamasi žygiams į Rytus, laikraščiai pastebi, kad tokia pat baze jie yra virtę ir dabar, tik, žinoma, tarnaujančia rusų pasiruošimui žygiuoti į Vakarus.

Vietovėse, kurios įeina į 30 km. Rytprūsius kertančios sienos ruožą, išdėstytos didelės kariuomenės įgulos. Pasieniu kas 500 iki 700 metrų įrengti stebėjimo bokštai. Karaliaučiaus, kuris dabar vadinasi Kaliningradu, priemiesčių vilose gyvena karininkija, o atremontuotose kareivinėse laikoma gausi kariuomenė. Pats Karaliaučius jau šiek tiek atstatytas, bet vidurmiesty vis dar vyrauja griuvėsiai. Vokiečių laikais tas miestas turėjo apie 370,00 gyventojų. Tuoj po karo jis buvo virtęs gal tik kelių ar keliolikos tūkstančių gyventojų miestu. Augant pramonei, jo gyventojai smarkiai gausėja. Iki 1951 m. buvo pastatyta apie 1,000 naujų butų. Bet vokiečių jame beveik nėra.

Iš fabrikų, kurie šiuo metu veikia Karaliaučiuje, laikraščiai pirmoje eilėje mini geležinkelio vagonų dirbtuvę. Apie Tilžę veikia didelės lentpiuvės, celulozės ir mielių fabrikai. Visa sovietams priklausanti Rytprūsių dalis sukolchozinta. Vietomis veikia sofchozai—valstybiniai ūkiai, kurie yra kariuomenės žinioje.

Laikraščiai nėra tikri, ar šiuo metu šiaurinėje Rytprūsių dalyje daugiau kariuomenės ar civilių gyventojų. Pagaliau, skirtumo tarp jų net negalima ryškiai pastebėti, nes Rytprūsiuose apgyvendinami dažniausiai demobilizuoti kareiviai, kurie ir toliau dėvi savo iš armijos gautus drabužius.

Nėra metų, kad Rytprūsiuose nevyktų plataus masto kariuomenės manevrai, kuriuose dalyvauja įvairių rūšių ginklai, pradedant pėstininkų ir baigiant bepilotinėmis raketomis. Pačiame Karaliaučiuje yra daugiausia jūrų ir oro laivynų daliniai.

Vokiečiai pastebi, kad 1954 metais Rytprūsiai yra virtę milžiniška karo baze. Bet, deja, jų įgulų akys nėra nukreiptos į Rytus.

Lietuviai perka tose krautuvėse, kurios garsinasi NAUJIENOSE

Kazimiero Juciaus netekus

Šio mėnesio 16 d. mirė miesto šiaurės įdomus inteligentas Kazimieras Jucius. Šioj apylinkėj jis išgyveno 43 metus. Jis buvo gilių įsitikinimų pažangus žmogus, bet visuomet nuosaikus ir pilnas rezervų. Senesniais laikais buvo LSS 81 kuopos narys. Visą laiką buvo buvo rūbininkų unijos narys. Jis buvo SLA narys, o jo žmona ir 3 dukterys priklauso šiai organizacijai. Humboldt Parko Lietuvių Politiškas Klubas buvo jo mylima draugija ir šiemet jis buvo jos sekretorium.

Lietuvoj jis buvo baigęs pradžios mokyklą ir savo jaunose dienose nešė knygas iš Prūsų į švėkšną. Rusų kariuomenėj ištarnavo 4 metus (Kaukaze ir Azijoj). Atvykęs į Ameriką, tapo siuvėju. Vakarais lankė vidurinę mokyklą (high school) ir ją baigė. Sumanė mokytis chiropraktikos. Mokyklą lankė, kol gavo chiropraktikos daktaro ir filosofo diplomą, bet praktikavo tik trumpą laiką. Grįžo į siuvėjo ir mechaniko amatą.

Naujieniečiai K. Jucių atsimena iš didžiojo kontesto laikų.

FRANK RAUBA (RUBY)
2433 West 46th St.
VIrginia 7-4854

Mirė 1954 m. birželio 21 d., 3:30 val. ryto, sulaukęs 67 m. amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Šiaulių apskr., Kuršėnų miestelyje ir parapijoje.

Amerikoj išgyveno 55 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Domicelė, pagal tėvus Eudeikaitė; duktė Harriet Apke, žentas Edward; 2 anūkai: Edward Jr. ir Thomas; 2 seserys: Sophie Jakubonis ir šeima ir Jadvyga Rahn ir šeima; pusseserė Stella Ramauskas ir šeima, pusbrolis William Ruby ir šeima, giminaitis Antušis ir šeima, ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklausė Lietuvių Piliečių Darbininkų Pašalpos Klubui.

Kūnas pašarvotas Juliaus Liulevičiaus koplyčioje, 4348 So. California Ave.

Ketvirtadienį, birželio 24 d., 9:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Nekalto Prasidėjimo Panelės Šv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Frank Rauba giminės, draugai ir pažįstamieji nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Žmona, Duktė, Žentas, Anūkai, Seserys, Pusseserė, Pusbrolis ir kiti Giminės.

Laid. direkt. Julius Liulevičius. Tel. LAfayette 3-3572.

ANTOINETTE STULPINAS
(pagal tėvus Basaitė)
10722 South Champlain

Mirė 1954 m. birželio 20 d., 4:02 val. vakare, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Telšių apskr., Agirdžių parap., Piežių kaime.

Amerikoj išgyveno 42 metus.

Paliko nuliūdę: vyras Walter, 2 dukterys: Ella Strobo, žentas Frank, Antoinette; sūnus Daniel, marti Irene, 4 anūkai: Nancy ir Daniel Strobo, Hollace ir Daniel Stulpinas; sesuo Sophie Kaveckas ir vyras Kostantas ir šeima; 2 pusbroliai: John Diamond ir žmona Anna ir šeima, Anthony Diamond, žmona Agatha ir šeima; kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Chicagos Lietuvių Draugijai.

Kūnas pašarvotas Leonardo Bukausko koplyčioje, 10821 So. Michigan Ave.

Trečiadienį, birželio 23 dieną, 8:45 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Visų Šventųjų parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Antoinette Stulpinas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Vyras, Dukterys, Žentas, Sūnus, Marti, Anūkai, Sesuo, Pusbroliai ir kiti Giminės.

Laid. direkt. L. Bukauskas. Tel.: COmmodore 4-2228.

FRANK BUTKUS
Gyveno 937 W. 59th Street

Mirė birželio 19 dieną, 1954 m., 4 valandą po pietų, sulaukęs pusės amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Telšių apskrities, ž. Kalvarijos parapijos, Giedžaičių kaimo.

Amerikoje išgyveno 44 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime sesuo Leokadija Alutis, švogeris Pranas; du pusbroliai: Kostantas ir Robertas Bartkai, jo šeima; trys pusseserės: Marijona Jonauskis, Eleonora Norkus ir Josephine Jankauskis, jos vyras Stanislovas ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamųjų.

Lietuvoje likęs brolis Vaclovas ir sesuo Filomena.

Priklausė Chicagos Lietuvių Draugijai.

Kūnas pašarvotas J. F. Eudeikio koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks birželio 24 dieną. Iš koplyčios 8:30 valandą ryto bus atlydėtas į Nekalto Prasidėjimo Panelės švč. parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę lieka:

Sesuo ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. J. F. Eudeikis. Tel.: YArds 7-1741.

(Tęsinys iš 4-to psl.)

nesudarys vieningo fronto stoti į kovą už laisvę ir civilizaciją. Kas galvoja, kad būdamas neutralus, liks komunizmo nepaliestas, tas yra nesveiko proto arba pats komunizmui tarnauja. Tikrai reikia džiaugtis, kad Amerika, kuri yra viena didžiausių kliūčių komunizmui siekti savo tikslų, rimtai susirūpino ir neleis sunaikinti civilizacijos. Pabus pagaliau ir kitos tautos.

Jis gavo, rodos, trečiąjį prizą.

Miesto šiaurė neteko kuklaus, malonaus ir plačiai apsišvietusio inteligento. **A. M.**

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ
PRANEŠIMAI

Chicagos Lietuvių Suvalkiečių Draugijos pusmetinis susirinkimas įvyks trečiadienį, birželio 23 d., 7:30 val. vak. Hollywood svet., 2417 W. 43rd Street. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti.
—K. Kazlauskas, rašt.

• AUTO REPAIRS
TIME PAYMENT PLAN
EVERY REPAIR FOR EVERY CAR
DRIVE A '54 CAR—NO CHARGE
DAWES, 2309 S. MICHIGAN
VIctory 2-0909. Full written guar.

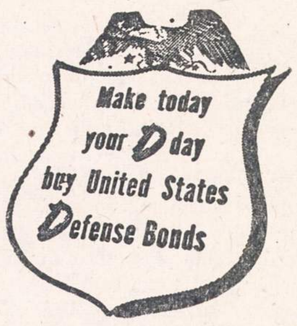

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoj. Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

LOVEIKIS
Siunčiam Gėlės Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

STEPONAS G. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. — PUllman 5-1270

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. — Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
REpublic 7-8600-8601
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse siūlome koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 — TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
177 WOODSIDE ROAD, RIVERSIDE, ILLINOIS
Telefonai: RI 7-5345 ir OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

Dr. JONAS ADOMAVIČIUS

Pavojingiausiems bacilams bavariškos gyduolės

(Pabaiga)

Kai savi neįvalioja — kaimyno geras receptas ne pro šalį

Nors siūloma prekė pigi, vienok čikagiškių labui, — rimtai dėstė bavaras mokytojas, — Chicagai bavariškų nusiteikimų burmistrą, sąžiningą policijos pareigūną, o taip pat tėvą ir mokytoją su kunigu siūlytume. Nėra abejonės, kad Chicaga sulig diena švari kaip stalas liktų. Tada ne tik gatvės, lūšnos, aludės bei valgyklose virtuvės su valdiškom ligoninėm kaip šviežiai nulyta žolė blizgėtų ir visos miesto gyvosios šiukšlės lošikų, žmogžudžių, žagintojų, kyšių ėmėjų, vagių bei nešvarių politikierių kailyje savo vietą rastų.

— Šis receptas Bavarijai padėjo bavarišką veidą įgauti, kodėl gi Chicagai delsti — juk pavojingiausių bakterijų, virš minėtų drumzlių pavidale, nenusiplovus, tikrai puikiu veidu, kaip amerikonui priderėtų, sušvitėti neįmanoma. Bavarai juk iš tos pačios mėsos sulipdyti. O jei jie sugebėjo saviems pakrikėliams tiesų kelią parodyti ir privertė anuos juo eiti, tai kodėl čikagiškis negalėtų tuo išbandytu receptu savuosius neklaužadas gydyti — nejuokais amerikoniška gerove, kaip sava, susirūpino bavaras.

Normalusis choleros neglosto, tai kodėl tu savus bacilus giri?

— Kiek ilgai, — teiravos bavaras mokytojas, — tu narsus Amerikos kary, manai gyvuos šiandien turtingiausias ir galingiausias kraštas taip pavojingas bakterijas pačioj jautriausioj savo kūno vietoj augindamas? Tik Amerikos priešai gali nesirūpinti, kokius bacilus šiandien dar gražų ir tvirtą amerikietišką kūną graužti kėsinasi. Tik šio krašto idavikas reikiamų prienuodžių laiku nesigriebia, blogį, vien todėl, kad jis savas, be atodairos girdams.

— Mes taip, — dėstė toliau Alpių kalnų sūnus, sifilį, cholerą bei malariją neglamonėjam, kaip čikagiškiai su savo dar baisesniais jaunimo pakrikimo bacilais kad terliojas. Mes vokieiai ne tik paskirus individus gydom, bet ir šaltinius minėtų ligų naikinam. Mes pelkes sausinam, uodus rūkom, maistą kontroliuojam, nepadorius pirklius už sprando griebiam bei sąžiningų gydytojų, mokytojų bei kunigų kadrus rengiam. O svarbiausia — žinodami, kad obuolys nuo obels netoli krenta, mes tvirtą šeimą užlaikom. Mes tokiam Hollywoodui už nosies vedžioti nesiduodam. Silpnas šeimas mes prikeliam — jų vien Dievo valiai nepaliekam. Taip geroj aplinkumoj išaugęs gerų tėvų vaikas net nesumeta piktai pasielgti. Iš tokių mes turime galimybę idealistiškai nusiteikusius visuomenės sargus pasirinkti: ar tai jis bus mokytojas, burmistras, politikas ar kunigas bei policijos pareigūnas ar pagaliau tas visų gujamas darbininkas — visi jie visuomenei pasiaukodami, o ne jos dvasią ir kūną apiplėšdamižudydami sau ir kraštui laimingas dienas užsitikrina.

Nepakanka blogį drausti, jį dalgiu kapoti — reikia dar ir žaidimų aikštes įrengti

— Jaunimo palaidumas yra nesulyginamai didesnė nelaimė nei šiltinė ar cholera, — tęsė vokietis. — Todėl mes bavarai ne tik neleidžiam savam prieaugliui pūvėsingoms amerikiečių išdaigoms lankstytis, ne tik mes draudžiam mūsų moksleiviams čikagiškių moralės lavonu gėrėtis — anųjų kraipymąsi-vaipymąsi bei beskonį apsirengimą mėgdžioti, bet mes saviškiams ir kultūringas sąlygas sudarome. Svarbiausia — mūsų suaugę žmonės yra kultūringai nusiteikę: jie bent kokio palaidumo savo tarpe nepakenčia. Tą jaučia policija ir ji prie žmonių valios prisitaiko, jokio vandalizmo savam rajone nepakęsdama. Tokioje aplinkumoje augdams mūsų jaunimas yra pajėgus visą jam teikiamą gerą reikiamai virškinti. Na ir apipilam mes saviškius šilerio poezijos žodžiais bei Mozarto muzikos garsais. Jų mankštai mes erdvias sales, patogias aikštes įrengiam, puikias iškilas bei stovyklas suorganizuojam. Mes mūsų jaunimo takus ir aplinkumą gerais pavyzdžiais nusodinam ir tam jokių išlaidų nesigailim. Mūsiškis jaunimas nėra blogu pavyzdžiu penimas— automobilyje, paplūdimyje bei parke akivaizdžiai gyvulinės scenos, ta kasdienė čikagiškių pakrikusių jaunuolių duona, mūsų jaunimui nė sapne nesivaidina.

— Visa, kas pakerta mūsų prieauglio kūno ir dvasios jėgas, — baigė vokietis, — mes laikome mūsų krašto priešu. Mes ne tik visą tai aštriu dalgiu kertam, bet ir tą blogį su šaknimis laukan raujam. Mes blogio takus paspendžiam, jo maitinimosi lovius apverčiam bei jo šaknijimuisi tokias sąlygas sudarom, kad blogis nenorėdamas turi džiūti.

— I understand, — pagaliau sutiko su bavaro išvedžiojimais čikagiškis karys, — suprantu, kodėl iš tokios sodybos miestas gavęs burmistrą, policijos pareigūną bei apskrities gydytoją ar kunigą su mokytoju neatsidžiaugia.

— Duok Dangau, kad Chicaga pagaliau virš minėtų gyduolių kuogreičiausiai susilauktų, — palinkėjo vokietis amerikiečiui draugiškai ranką paspaudęs ir nuskubėjo stovyklaujančių vokietukų tinkliniui teisėjauti.

Na, o tau, brolau lietuvi, šį bavaro gydymąsi besekant, ar nešovė galvon mintis savas lietuviškąsias gyduoles iš palėpės ištraukti ir jomis, jei jau ne amerikoniškuosius, tai jau bent savuosius bacilus pavaišinti taip, kad aniems net kulnai užkaistų! Juk mūsiškės savo stiprumu net bavariškąsias gyduoles toli prašoka...

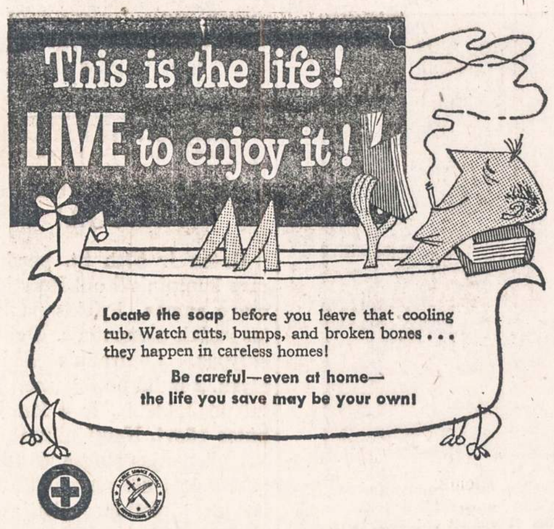

Naujienos — 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Rygiečiai ir spaudos atgavimas

Jau šio šimtmečio pradžioje Rygoje gyveno kelios dešimtys tūkstančių lietuvių. Jie turėjo nevieną organizaciją ir sielojosi bendraisiais lietuvių reikalais. Rūpėjo jiems ir spaudos atgavimas.

Čia aš noriu priminti vieną susijusį su spaudos atgavimu faktą.

Tai buvo 1904 metais, spaudos atgavimo išvakarėse. Inžinieriaus Maciejausko ir kepyklos savininko Marcijono Giedraičio sumanymu buvo sukviestas susirinkimas, į kurį atvyko ir keli kiek daugiau pasiturį Rygos lietuviai: Šimoliūnas, Mačiulis, kitų pavardžių nebeatsimenu.

Sumanytojai išdėstė, kuriuo reikalu susirinkimas sukviestas. Girdi, spaudą galima atgauti, bet reikia duoti 2,000 rublių kyšį ministeriui. Visi kviestieji atsisakė tokią sumą duoti teisindamiesi, kad tiek atliekamų pinigų neturi. Tik vienas Jurgis Mačiulis sutiko užstatyti savo namus ir reikalingus pinigus duoti. Ir kai Mačiulis jau rengėsi iš banko pinigus gauti, rodos, Šimoliūnas pranešė, kad su tuo reikalu reik dar truputį palaukti. Netrukus paaiškėjo, kad jau prieš minėtą susirinkimą spauda buvusi leista.

Po kelerių metų kaikurie minėto susirinkimo dalyviai prašė mane visą tą reikalą surašyti ir pranešti į Lietuvą visuomenės patikimiems žmonėms. Aš tą padariau: Surašiau laišką ir jį pasiunčiau į Vilnių Mokslo Draugijos vardu. Po kelių dienų gavau dr. Basanavičiaus atsakymą, kad jis mano laišką gavo ir padėjo jį į draugijos archyvą.

J. M.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai, sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted Str. VIctory 2-4226

Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30. Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

10 ATSAKYMŲ

KODĖL APSIMOKA TAUPYTI STANDARD FEDERAL ĮSTAIGOJE

1. Ji yra stipriausioji taupymo įstaiga.
2. Dabar ji moka 3% dividendą.
3. Ji yra grynai lietuviška įstaiga.
4. Jos Atsargos Fondas didesnis negu $3,600,000.00.
5. Cash, Gov't. Bonds ir G. I. paskolų, dalinai garantuotų U. S. Gov't., $34,000,000.00.
6. Namai ir visi įrengimai priklauso Standard Federal, bet knygose jų vertė yra tiktai $1.00.
7. Ji saugiai ir konservatyviai vedama.
8. Per 45 metus ji visados visiems išmokėjo pagal pareikalavimą.
9. Visuose jos skyriuose mandagus ir teisingas patarnavimas.
10. Kiekvieno sąskaita F. S. & L. I. Corp. apdrausta iki $10,000.00.

PINIGAI PADĖTI PRIEŠ 11-TĄ MĖNESIO DIENĄ NEŠA DIVIDENDUS NUO PIRMOS.

TURTAS — $44,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 valandos po pietų.
Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings

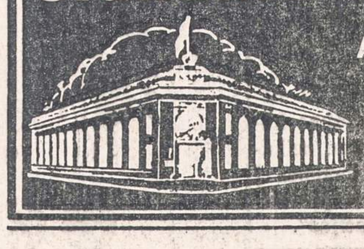

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32

(Archer Ave. at Sacramento)

PHONE: VIrginia 7-1141

GABIJA LEIDŽIA METRAŠTĮ

Jau pradėjo rinkti medžiagą "Gabijos" leidžiamam metraščiui. Tuo tarpu rinkyklai atiduoti šie autoriai: Jonas Aistis, Vytautas Alantas, Ana Audronė, Marija Aukštaitė, Petras Babickas, Aloyzas Baronas, Kazys Bradūnas, Stasius Būdavas, Antanas Giedrius, Kotryna Grigaitytė, Dr. Jonas Grinius, Balys Gražulis, Antanas Gustaitis, Jurgis Jankus, Kleopas Jurgelionis, Algirdas Landsbergis, Stasys Laucius, Juozas Mikuckis, Aleksandras Merkelis, Nelė Mazalaitė, Henrikas Radauskas, Romualdas Spalis, Ignas Šeinius, Juozas Švaistas, Alfonsas Tyruolis, Sonė Tomarienė, Antanas Tulys, Juozė Vaičiūnienė, Mykolas Vaitkus, Steponas Zobarskas ir Jonas Žmuidzinas.

Kai kurių autorių kūriniai dar tebeskaitomi metraščio redaktorių. Stepas Zobarskas redaguoja prozos kūrinius, o Jonas Aistis — poezijos. Redaktoriai pageidauja, kad visi rašytojai, kurie dar iki šiol neatsiuntė savo kūrybos, nedelsdami tai padarytų.

S.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Ekzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

Jei tenka kentėti nuo užkietėjusių
KORNŲ (nuospaudų)
ir nuotrynų, tai vartokite naują ir skubų skausmų naikintoją X-IT. Bonkutė kainuoja tik 75c. jūsų apylinkės drugštoryje.

Švariai, sąžiningai ir nebrangiai
TAISAU BATUS
Justinas LEONAUSKAS
4625 S. Marshfield Ave.
LAfayette 3-1209
Neseniai persikėliau iš Bridgeporto,
3343 S. Morgan.

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
1841 So. California Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Telef.: ROckwell 2-2282

3241 So. Halsted Street
Tel. CAlumet 5-7237
Atidara pirmadienio ir ketvirtadienio vak.

Prekės geriausių Amerikos išdirbystės. 42 metų prekyboje patyrimas. Pirkėjai sutaupo daug pinigų ir gauna geras prekes lengvais dalinais išmokėjimais.

June Bride Proga

Pirkėjai gaus premijas su kožnu pirkimu. Perkant 4 kambariams rakandus už $495.00, dykai atostogos į Miami Beach, Floridą. Pirmos rūšies hotelis ir valgis dykai vieną savaitę.

Perkant deimantinį žiedą, laikrodėlį, televiziją, šaldytuvą, skalbiamą mašiną, dulkių valytuvą, pečių, karpetą, air conditioning duodamos premijos.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted Street
Tel. CALUMET 5-7237

Budriko Radio Valanda leidžiama 25 metai iš WHFC stoties, 1450 kil., ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val. Orkestras, dainininkai, rekordai.

Pirkite JAV taupymo bonus.

C. L. D.
Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadieni nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadieni tiktai susitarus.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: Fillmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų.
Šeštadieni 2-4 po pietų.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Priėmimo val.: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vak. Šeštad. 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12—2 val. ir 3—5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Pirkite JAV taupymo bonus.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
Rezid.: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien.
Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 2-4 val.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. Z. RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. ORTOPEDIJA—
kaulų ir sąnarių ligos.
2435 WEST 69th STREET
Telefonas: REpublic 7-2290
Val.: kasdien 6-8 val. vak., šešt. 11-1 ir kitomis dienomis susitarus.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv.
Kasdien 6-8:30, išskyrus treč. ir šešt.
Tel.: PRospect 6-8548.
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street.
Kasdien 6-8:30, antrad. ir ketv. 1-3, šeštadieni 11-1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadieni 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos.
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p.
Neturi valandų trečiadieni ir sekm.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: penktad. 7 P. M. iki 8:30 P. M., kitomis dienomis tik susitarus.
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Telef.: ofiso PRospect 6-9400
Rezid.: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

Orthopedas - Protezistas
P. ŠILEIKIS
Kaulų fraktūroms įtvarai, Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. Aparatai. Amput. kojoms ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandažai ir t.t.
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA,
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois.
Tel.: PRospect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro.

AR JIESKAI DARBO?
SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TEMYK SKILTIS
"REIKIA DARBININKŲ"
Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužino tiktai per
NAUJIENAS

Daug žmonių "Naujienų" gegužinėj

Pavasarinė "Naujienų" gegužinė, kuri praėjusį sekmadienį, birželio 20 d., įvyko Liberty Grove, Willow Springs, Ill., praėjo sėkmingai. Atsilankė daug žmonių, kurie grožėjosi žavia apylinkės gamta, vaišinosi prie baro, užkandžiavo valgykloje ir pasišoko šokių salėje.

Palankūs Perkūnas

Kad Dr. P. Grigaitis turi gerą akį ne tik pas prezidentą Eisenhowerį, bet ir pas Dievą Perkūną, paliudijo ir šįmetinė Naujienų gegužinė. Priešpietinis lietus ir griausmas pranašavo gegužinės nepasisekimą. Bet apie pietus oras prasiblaivė. Retkarčiais išlendanti iš po debesų šydo saulutė žadėjo gražią popietę.

Ir, iš tikrųjų, tie, kurie suvažiavo į gegužinę, nesigraudino. Atvirame ore nesijautė tokio tvankumo, koks viešpatavo visą praėjusią savaitę, o priešpiečio lietus buvo nuplovęs dulkes. Pravažiuoti mažuoju keliukų nuo autostrados iki gegužinės vietos buvo vienas malonumas. Kelias buvo pataisytas prie gegužinės vietos, nedulkėjo.

Politinis pranešimas

Ne tik gražus oras sutraukė minias į "Naujienų" gegužinę, bet ir Dr. P. Grigaičio, kuris buvo neseniai grįžęs iš Washingtono, pranešimas. Prelegentas vaizdžiai papasakojo apie praėjusią savaitę įvykusius lietuvių vizitus pas aukštuosius JAV departamento pareigūnus.

Lietuvių delegaciją sudarė A. L. T. Vykdomosios Tarybos nariai — L. Šimutis, Dr. P. Grigaitis, M. Vaidyla, Vliko pirmininkas — M. Krupavičius, Lietuvos ministras — P. Žadeikis, Illinojaus Lietuvių Prekybos Rūmų prezidentas — A. Rudis ir ALT Informacijos Centro direktorė — M. Kižytė. Lietuvių delegaciją priėmė valstybės sekretoriaus padėjėjas Rytų Europos skyriaus vedėjas Livingston Merchant. Delegatai padėkojo valstybės departamentui už nuolatinį jo rūpinimąsi Lietuvos reikalais.

Kitas svarbus lietuvių delegacijos vizitas buvo pas JAV viceprezidentą ir senato pirmininką Richard Nixon. Per jį buvo perduotas lietuvių dėkingumas JAV prezidentui Eisenhoweriui. Delegacija, kuri šį kartą buvo sumažėjusi, su viceprezidentu Nixon nusifotografavo.

Be šių dviejų aukštų pareigūnų lietuvių delegaciją priėmė taip pat atstovų rūmų pirmininkas (spykeris) Joseph Martin ir mažumos (demokratų) vadas McCormack (Mass.)

Savo lankymosi Washingtone metu lietuvių delegacija susitiko ir su Illinojaus demokratų atstovu Paul Douglas, su kuriuo aptarė daug aktualių, Lietuvos vadavimą liečiančių, klausimų.

Bolševikai vertina jėgą

Savo kalboje Dr. Grigaitis iškėlė faktą, kad šiandien Amerikos vadai pakankamai pažįsta bolševizmą ir kad žino, kaip su juo reikia kalbėti. Amerika nepadarys tokios klaidos, kokią ji padarė Antrojo Pasaulinio karo metu, perleisdama bolševikams visą Rytų Europą. Amerika šiandien ginkluojasi ir ginkluojasi neveltui. Ji vieną dieną pareikalaus, kad bolševikai pasitrauktų į savo buvusias sienas.

Šis ir kiti lietuvių apsilankymai Washingtone turi didelės reikšmės ateičiai. Kalbėdamiesi su JAV aukštais pareigūnais, lietuviai išgauna iš jų svarbius pasižadėjimus Lietuvos ir viso Pabaltijo reikalu. Iškilus konfliktui, Lietuvos reikalas nebus užmirštas.

Kontestantų žodis

Aplodismentais palydėjus Dr. Grigaičio pranešimą, buvo pakviesti tarti žodį "Naujienų" kontesto darbuotojai, kurie lenktyniauja tarpusavy, verbuodami naujus dienraščio skaitytojus. Šiuo metu "Naujienų" konteste pirmauja visiems gerai pažįstamas Cicero, Ill., gyventojas K. Deveikis. Bet kadangi jis gegužinėje nedalyvavo, tai pirmoji prabilo taip pat toli pažengusi p. Jelga. Ji dėkojo kontesto rėmėjams ir ragino, kad norį užsisakyti "Naujienų" dienraštį, kreiptųsi į ją.

Panašiai kalbėjo ir kontesto dalyvė Sudeikienė. Vienas pirmaujančių kontestantų p. Preikšaitis pasigėrėjosi "Naujienų" dienraščiu, ragino visus jį skaityti. Jis rimtai esąs pasiryžęs pralenkti Deveikį ir konteste užimti pirmą vietą.

Meninė dalis

Porą gražių dainelių estradoje atliko dainininkė Anne Kuzma. Jai akompanavo Urbonavičius. Publika entuziastingomis katutėmis palydėjo jos padainuotus "Bijūnėlį" ir "Du broliukai kunigai".

Programos pranešėjas buvo Naujienų administratorius Martynas Gudelis.

Gera nuotaika

Visas piknikas praėjo gera nuotaika. Šokių salėje grojo tranki muzika. Norinčių pamiklinti kojas taip pat netrūko. Prie baro ir užkandinėje šnekučiavosi pavėsį mėgstą gegužinės dalyviai. Aikštelėse ilsėjosi šeimos. Dauguma dalyvių ilgai nesiskirstė namo.

Svečių buvo ir iš tolimesnių vietų. Ypač daug matėsi naujųjų ateivių, taip pat netrūko ir jaunimo, jų tarpe ir visai mažo.

Nežiūrint nepastovaus oro, pavasarinė "Naujienų" gegužinė nusisekė (t)

Dr. Norman Gannon (right), entomologist, Illinois Natural History Survey, and Austin Griffith (left), Champaign county farmer, note that armyworms threaten to be heavy in Mr. Griffith's field. He plans to follow recommendations of Illinois extension entomologists.

TRUMPAI

— **J. Juškaitis,** kanadietis, atsilankė "Naujienų" gegužinėje praeitą sekmadienį. Jis šiuo metu važinėja po JAV. Kaip žinia, J. Juškaitis yra ir "Naujienų" korespondentas.

— **Dail. V. K. Jonyno** lietuviškos knygos aplanko darbas išstatytas Chicagos viešojo knygyno (Ch. Public Library) Pietų Amerikos ir Europos spausdintų knygų aplankų parodoje.

— **Ethel Frances Young,** lietuvaitė, baigė medicinos mokslą Northwestern universitete. Ji yra pp. D. Kuraičių draugė.

— **Fr. ir M. Bulovų,** žinomųjų Bridgeporto biznierių, dukrelė Marta baigė pradinę mokyklą ir ruošiasi stoti į vidurinę.

—**Alice Stephens-Steponavičienės dainininkių rečitalis** įvyks ateinantį penktadienį, birželio 25 d., 7:30 val. v., Fine Arts Building Music Room patalpose (kambary 833), 410 S. Michigan Blvd. Įėjimas nemokamas.

— **Jūratė Šlapelytė, dailininko** Igno Šlapelio duktė, Chicago Musical kolegijoje laimėjo 1954 m. piano konkursą. Studijų baigimo dieną ji buvo parinkta skambinti iškilmių proga.

— **Viena lietuvių šeima** teliko Freemanspur, Ill. Anksčiau šiame angliakasių mieste nemaža gyveno lietuvių, kurie turėjo porą draugijų. Dabar begyvena iš lietuvių tik Jurgis ir Elena Stanislovaičiai. Išbuvęs 41 metus angliakasiu, Jurgis Stanislovaitis jau antri metai yra paralyžuotas.

* * *

— **J. Shalomskas,** Amerikoje gimęs lietuvis, studijuoja mediciną Frankfurto universitete V. Vokietijoje. Jis ir ten skaito lietuviškąją spaudą.

— **Danutė Kasparaitytė** baigė mokytojų seminariją (Teachers College) Milwaukee, Wis., ir gavo mokytojos diplomą. Ji baigė mokslą geriausia mokine. Jos tėvai Martynas ir Veronika Kasparaičiai gyvena Racine, Wis.

Šovė "be tikslo"

67 m. amžiaus M. Fox, 3943 W. 21st St., buvo pašautas į dešinę šlaunį savo maisto krautuvėje 2100 S. Harding Ave. Įėjęs negras, nieko nesakęs, iššovė į jį ir pabėgo. Jis nemėgino plėšti kasos.

Join the GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Automobilį nusviedė priebutin

11 žmonių buvo sužeista, kai autobusas užkliudė automobilį ties Normal Ave. ir Root St.

Automobilis, kuriuo važiavo kariai, buvo nusviestas iš kelio į šalimais gatvės esantį namo priebutį. Priebutyje sėdėjo 5 asmenys, kurių 4 buvo sužeisti, jų tarpe du maži vaikai. Taip pat buvo sužeisti 3 kareiviai ir 4 autobuso keleiviai.

Sakoma, kad 23 metų amžiaus autobuso vairuotojas Vance Jr. važiavęs Root gatve 60 mylių greičiu. Po incidento jis irgi važiavęs tuo greičiu. Vėliau jis buvo paimtas CTA tardytojo apklausinėti.

Dabar tik vasara

Jau rekordiškas dienų skaičius, karštesnių negu 90 laipsnių, praėjo ir čikagiečiai šuto kaip katile. Bet kalendorius mums primena, kad tai bebūta tik pavasario. Vasara oficialiai prasidėjo tik vakar. Tad, jei taip gerai seksis, galima įsivaizduoti, kokių dienų tektų sulaukti. Tik laimė, kad šilima ne visada seka kalendorių.

Nors tuo tarpu tęsiasi karštis, bet keletą kartų šaltos oro masės mėgino prasiveržti į Chicagos sritį iš šiaurės; tuo tarpu jos buvo atstumiamos aukšto oro slėgimo srities iš rytų.

Pasidarė testamentą ir mirė

Montgomery Ward Thorne, 20 metų amžiaus milijoninio turto paveldėtojas, buvo rastas neaiškiomis aplinkybėmis miręs savo studijos apartamente, 54 E. Scott St.

Jis jau anksčiau sakėsi bijojęs užpuolimo, ir buvo padaręs testamentą, paskirstydamas savo tėvo $2,600,000 turtą.

Teismo medicinos ekspertas McCarron sako, jog mirties aplinkybės esančios keistos. Pradėtas jų tyrinėjimas.

Pamokos per telefoną

12 metų amžiaus mokinė N. Olson, 7825 Wabash Ave., galėjo baigti 7 skyrių, nors ji nuo šių metų sausio mėnesio negalėjo vaikščioti į mokyklą, nes sirgo reumatiniu drugiu. Jos tolimesne mokslo pažanga nuo to laiko pasirūpino mokyklos vadovybė: iš dalies jai teko sekti pamokas per telefoną, o iš dalies pas ją į namus lankydavosi mokytojai.

Chicagos istorinė biblioteka

Lincoln Parke jau kuris laikas veikia Chicagos istorinės draugijos biblioteka. Ja pasinaudoja savo tyrinėjimams ne tik mokslininkai, bet taip pat ta biblioteka suteikia daug reikalingų žinių įvairioms biznio firmoms. Neturėdamos pačios įvairių duomenų savo veiklos istorinei apžvalgai, jos kreipiasi į šią biblioteką ir jų gauna.

Bibliotekoje yra nemažas rinkinys senų paveikslų ir fotografijų. Prireikus draugija parūpina iš savo bibliotekos rinkinių reikalingos medžiagos fotokopijas.

Vyriausybė turėtų finansuoti mokyklas

JAV turėtų suteikti tiek viešosioms, tiek privatinėms mokykloms didesnes sumas pinigų, ir tai jos galinčios padaryti, tvirtino Dr. Stoddard, buv. Illinojaus universiteto prezidentas paskaitoje Chicagos universitete. Šiuo metu Stoddard dirba tyrinėtojo darbą prie New Yorko univeristeto švietimo planavimo srityje.

Stoddard sako, jog JAV negalinčios nepaisyti švietimo kėlimo, nes skyrimas tam reikalui pinigų "yra investavimas į talentus, potencialinius pasiekimus ir žmonių aspiracijas".

Siegler PATENTED AUTOMATIC

GAS HEATERS

ALL MODELS ON DISPLAY

OUR INSTALLATION WILL PASS GAS CO. INSPECTION.

We conceal all pipes inside your walls and give you a

1-YEAR FREE SERVICE POLICY

Free Heating Counsel

Come in, write or phone us about your heating problems. Our expert heating engineers will gladly assist you in working out the most practical ant least costly solution! NO OBLIGATION!

OGDEN STOKER SALES & SERVICE

1314 WEST GRAND AVENUE

Phone: SEeley 3-7112-3

Hours: 9 to 5:30 Daily — Mon. and Thurs. 9 to 9

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASINAUDOKIT PROGA!

Green ir 57th St. parduodamas kampinis 2 aukštų stipraus mūro namas. Priekis pagražintas rudais akmenimis. Dvigubas sklypas. Centralinis šildymas alyva. 2 butai po 6 kamb., 2 butai po 5 kamb., ir 4 kambarių butas rūsyj. Nauji aliuminijaus langai, naujas stogas, 4 garažai. Savininkas dėl nesveikatos turi išvykti į pietines valstijas. Visa kaina tik $23.000.

Marquette Parke arti krautuvių ir gero susisiekimo parduodamas mūrinis 5 kambarių bungalow. Rūsyj įrengtas dar 4 kambarių butas, kuris neša $50 nuomos per mėnesį. Automatinis šildymas. Dvigubas garažas. Visa kaina tik $16,500. Geresnio pirkinio nesulauksit! Pamatymas nieko nekainuoja — tik paskambinkit man!

P. LEONAS
F. H. HALVORSEN CO.
REAL ESTATE
3145 W. 63rd St. Tel.: HE 4-4300
Buto tel.: AB 4-9611

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

DAILUS 2 BUTŲ, 4-4 KAMBARIŲ namas, 2 kamb. pastogėje; garažas, kabinetinė virtuvė; gerame stovyje. Arti 26-tos ir Keeler. Taksų tik $80. Pajamų $65 plus savininkui butas. Kaina $12,000. Nr. 172. Svoboda, 3739 W. 26th Street. LAwndale 1-7038.

Tarpininkaujame perkant ir parduodant namus, biznius ir kt. nuosavybes. Parūpiname paskolas, visų rūšių apdraudas ir sutvarkome bei notarizuojame klijentams nemokamai nuosavybės dokumentus.
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 W. 51st Street. PRospect 6-7238
RE 7-7321 (vak.) WA 5-5699 (vak.)

PIGIAI parduodami 4 sklypai, prie 89-tos tarp Austin ir Mayfield. Teirautis pas Mr. STANKOVIČIŲ, Real Estate broker raštinėje. Tel. DAnube 6-2793. Buto YArds 7-6818.

2 BUTŲ BUNGALOW, 16-ta ir 50-ta AVE. 4 kamb. ir 2 kamb. beismonte išnuomoti už $30 mėnesiui; tile maudynė, garažas. Taksų tik $75. $14,200. Svoboda, 6013 Cermak. BIshop 2-2162 arba LAwndale 1-7038.

4½ KAMBARIŲ praplečiamas mūrinis, knotty pine uždaras porčius; dvigubi žieminiai langai, 2 karų garažas. Gazo šiluma, cyclone tvora. Gražus gamtovaizdis. Savininkas. 7679 West Forest Preserve Drive.

ROSE KATEDŽIAI
Vasaros rezortas prie Paw Paw ežero; 6 modernūs katedžiai, dirbtuvė, 7-nių automobilių garažas; 5 namų ruošos darbo kambariai. Namas naudojamas ištisus metus, veikia alyvos apšildymas, karštas vanduo. 5 puikūs kambariai, saulėtas porčius, maudynė, po visu namu beismontas, įskaitant barą ir skalbyklą. 35 metai biznio patyrimas, tačiau liga priverčia parduoti. Kaina $25,000 cash arba išsimokėjimui. Rašykite:
TED BLAHNIK
Coloma, Michigan

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

TURRET LATHE OPERATORIAI

- GEROS DARBO SĄLYGOS
- GERAI STOVINTI KOMPANIJA
- NUOLATINIS DARBAS
- GERAS ATLYGINIMAS
- DAUGELIS PRIEDŲ

Siųskite pavardę, adresą ir telefoną šiuo adresu:

NAUJIENOS

Box 4516 — 1739 So. Halsted Street

CHICAGO 8, ILLINOIS

IŠMOKIT AMATO

MECHANIŠKAI SUGEBANTIEJI VYRAI

25 - 35 metų amžiaus mokytis specialybės

- Antra pakaita
- Geras pradžioje mokestis
- Puikiausia ateitis
- Turi kalbėti angliškai

Kreipkitės:

NATIONAL LEAD CO.

1710 So. Peoria Street
CA 6-3710 — Ext. 280

AR NORITE PADARYTI 15,000-20,000 DOLERIŲ?
Taip.
Galite kalbėti keletą svetimų kalbų?
Tada galite tai padaryti parduodami real estate šitoje didelioje šiaurės vakarų miesto dalies raštinėje.
Patyrimas nereikalingas.
Šaukite ar matykite Mr. Palmer
DIckens 2-1000
3224 West North Ave.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvį —
J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave
GRovehill 6-4177

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

Are you interested in permanent positions with secure future? Large Catholic hospital, near South Side, has exceptionally attractive career positions for young intelligent women 18—40 interested in becoming

SURGICAL TECHNICIANS
IN OPERATING ROOM.

No experience necessary. Must be high school graduates. This is an excellent opportunity for qualified persons.

Many benefits • Good working conditions • Paid vacations.

Write brief personal history to:
BOX 4578 — NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois.

395 Bed Catholic Hospital near South Side has attractive vacancies for

GRADUATE REGISTERED NURSES

qualified for surgical, obstetrical and general duty.

(Training program available for R. N's not experienced but interested in specializing in O. B. and surgery)

- Excellent wages
- Good working conditions
- Pleasant associates
- Many benefits.

Excellent transportation from Bridgeport area.

Write full details of education and experience to:
BOX 4577 — NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois.

IEŠKOME šeimininkės, kuri galėtų su mumis gyventi arba ateiti 5 dienas savaitėje. Esame du suaugę ir sirgliuojanti motina. Šaukti po pietų nuo 6—8 val. DElaware 7-7764.

SECRETARY. Shorthand and Typing. Good starting salary. Vacation. Good hours. 5 day week. Pleasant air conditioned office.
Call ar see Mr. Palmer
DIckens 2-1000
3224 West North Ave.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

UŽ GERIAUSIĄ pasiūlymą parduodamas Ginger Bread Cottage restoranas. 5143 W. Cermak Rd., Cicero.

PIENO ir maisto produktų krautuvė. Neša apie $75,000 "gross". Nuosavybė ir biznis $22,000. Guernsey pieninininkystė. 4422 NO. NARRAGANSETT.

KOMBINACIJA—likerių krautuvė ir baras. $1,200 mėnesinių pajamų. 4046 Archer Ave.

This is the life! LIVE to enjoy it!

Be it ever so humble, home isn't always safe.

Many *bad* accidents happen to people who never leave the house.

So, watch those million-and-one hazards you live with in your own home every day!

Be careful—*even at home*—the life you save may be your own!